

Stenografični zapisnik

jednajste seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 31. januarija 1896.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar Oton Detela. — Vladna zastopnika: C. kr. deželni predsednik baron Viktor Hein in c. kr. okrajni komisar baron Viljem Rechbach. — Vsi članovi razun: Ekszellenca knezoškof dr. Jakob Missia in Feliks pl. Lenkh. — Zapisnikar: Deželni tajnik Jožef Pfeifer.

Dnevni red:

1. Branje deželnozborskega zapisnika X. seje dné 28. januarija 1896.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Poročilo o delovanji kranjskega deželnega odbora za dobo od 1. januarija do konca decembra 1895.
4. Priloga 42. Poročilo deželnega odbora o zgradbi nove deželne bolnice.
5. Priloga 41. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželnega zaklada za leto 1896.
6. Priloga 43. Poročilo deželnega odbora o med okrajne ceste uvrščenem občinskem potu, ki se začinja na severnem koncu Kostanjevice pri Zagrebški državni cesti in drži na okrajno cesto Novomesto-Mersečavas-Krško poleg Zameškega.
7. Priloga 44. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži izkaz o potrebnosti in pokritji za stavbo nove deželne bolnice za čas od leta 1890 do konca leta 1895.
8. Priloga 36. Poročilo deželnega odbora plede izločitve davčnih občin Cajnarje, Jeršiče, Krajnce, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne pri Št. Vidu, Žilce in Štruklova vas iz občine Bloke in ustanovitve samostojne selske občine Žilce ter gledé priklopitev te nove občine k sodnemu okraju Cerknica.
9. Priloga 37. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Unec in Rakek iz selske občine Planina, ustanovitve istih kot samostojna selska občina Rakek in priklopitev k sodnemu okraju Cerkniškemu.

Stenographischer Bericht

der eilften Sitzung

des krainischen Landtages

in Laibach

am 31. Jänner 1896.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Otto Detela. — Regierungsvertreter: R. k. Landespräsident Victor Freiherr v. Hein und k. k. Bezirkscommissär Wilhelm Freiherr v. Rechbach. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: S. Excellenz Fürstbischof Dr. Jacob Missia und Felix von Lenkh. — Schriftführer: Landschaftssecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der X. Landtagsitzung vom 28. Jänner 1896.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Rechenschaftsbericht des krainischen Landesausschusses für die Zeit vom 1. Jänner bis Ende Dezember 1895.
4. Beilage 42. Bericht des Landesausschusses über den Bau des neuen Landesospitals.
5. Beilage 41. Bericht des Landesausschusses, womit der Vorschlag des Landesfondes für das Jahr 1896 vorgelegt wird.
6. Beilage 43. Bericht des Landesausschusses in Angelegenheit der Einreihung des am nördlichen Ende von Landstraf an der Agramer Reichsstraße beginnenden, zur Rudolfswert-Merjetschendorf-Gurkfelder Bezirksstraße bei Zameško führenden Gemeindegeweges unter die Bezirksstraßen.
7. Beilage 44. Bericht des Landesausschusses, womit der Ausweis über das Erfordernis und die Bedeckung für den Bau des neuen Landesospitals pro 1890 bis Ende des Jahres 1895 vorgelegt wird.
8. Beilage 36. Bericht des Landesausschusses, betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Krajnce, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strufeldorf aus der Ortsgemeinde Oblaf und Bildung der selbständigen Ortsgemeinde Schilze, sowie die Einverleibung dieser neuen Gemeinde zum Gerichtsbezirke Zirknij.
9. Beilage 37. Bericht des Landesausschusses, betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Raunij und Rakek aus der Ortsgemeinde Planina, Constituierung derselben als selbständige Ortsgemeinde Rakek und Zuweisung dieser zum Gerichtsbezirke Zirknij.

10. Priloga 38. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Leskovec in Senuše iz selske občine Krške, potem gledé izločitve davčnih občin Dernovo in Veliki Podlog iz selske občine Cerklje ter združitve teh štirih davčnih občin s selsko občino Leskovec.
11. Priloga 39. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Mackova vas in Sele iz občine Kočevje.
12. Ustno poročilo upravnega odseka o vladni predlogi z načrtom zakona, s katerim se dopolnjuje § 13. zakona z dne 26. oktobra 1887. l., dež. zak. št. 2 iz l. 1888., o razdelbi skupnih zemljišč in o uredbi dotičnih skupnih pravic do uživanja in oskrbovanja (k prilogi 32.).
13. Ustna poročila finančnega odseka:
- a) o prošnji ljudskih učiteljev za potresne podpore;
 - b) o prošnji učiteljske udove Kmet Ane za zvišanje odgojilnih doneskov, oziroma pokojnine;
 - c) o prošnji županstva v Motniku gledé podpore za napravo vodovoda;
 - d) o prošnji mlinarja Adamiča Janeza v Ponikvah gledé podpore za iztrebljevanje požiralnikov;
 - e) o prošnji katoliškega političnega društva v Vipavi za pospeševanje uravnave Vipavščice, oziroma za podaljšanje v to dovoljenega kredita.
14. Ustno poročilo upravnega odseka gledé cestne zgradbe iz Rovt v Žiri (k prilogi 35.).
15. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraju Ribniškem v vasi Breg se nahajajočega čez potok Bistrico držечеlega mostu med stavbne objekte okrajnih cest (k prilogi 34.).
16. Poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve nekega občinskega pota v Kočevskem cestnem okraju med okrajne ceste (k prilogi 40.).
17. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županste v Idriji, Dolih in Rovtah za uvrstitev občinske ceste Idrija-Dole-Rovte med okrajne ceste.
18. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Dolu za uravnavo Kamniške Bistrice pri Dolu.
19. Ustno poročilo upravnega odseka gledé podpore živino-zdravniku v Radoljici za službena pota v Bohinju.
20. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Lovkvice, okraj Černomelj, da bi deželni hidrotehnik izdelal načrte za napravo vodovoda.
21. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčin Studor in Stare fužine za zboljšanje planin Udičevrh, Grintojca in Tost.
22. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Srednjavas v Bohinju za zboljšanje planin Konjšica in Praprotnica.
23. Volitev deželnega odbora.
10. Beilage 38. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Ausschreibung der Steuergemeinden Hafelbach und Senusche aus der Ortsgemeinde Gurkfeld, und die Ausschreibung der Steuergemeinden Dernovo und Großpublog aus der Ortsgemeinde Zirkle und Vereinigung dieser vier Steuergemeinden zur Ortsgemeinde Hafelbach.
11. Beilage 39. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Ausschreibung der Steuergemeinden Raßendorf und Sele aus der Ortsgemeinde Gottschee.
12. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Regierungsvorlage eines Gesetzentwurfes, womit der § 13 des Gesetzes vom 26. October 1887, L. G. B. Nr. 2 ex 1888, betreffend die Theilung gemeinschaftlicher Grundstücke und die Regulirung der hierauf bezüglichen gemeinschaftlichen Benützung- und Verwaltungsrechte, ergänzt wird (zur Beilage 32).
13. Mündliche Berichte des Verwaltungsausschusses:
- a) über die Petition der Volksschullehrer um Bewilligung von Erdbebenzulagen;
 - b) über die Petition der Lehrerswitwe Anna Kmet um Erhöhung der Erziehungsbeiträge, respective der Pension;
 - c) über die Petition des Gemeindeamtes in Mötnig um Subvention für die Anlage einer Wasserleitung;
 - d) über die Petition des Müllers Johann Adamič in Ponique um Unterstützung für die Reinigung der Sauglöcher;
 - e) des katholischen politischen Vereines in Wippach um Förderung der Regulirung des Wippachflusses, respective um Verlängerung des bewilligten Creditess per 15.000 fl.
14. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses in Angelegenheit des Straßenbaues von Gereuth nach Sairach (zur Beilage 35).
15. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Reifnitz gelegenen, in der Ortschaft Willingrain vorkommenden Brücke über den Feistritz-Bach in die Kategorie der Bezirksstraßen-Bauobjecte (zur Beilage 34).
16. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung eines Gemeindegeweges im Straßenbezirke Gottschee in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 40).
17. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinden Idria, Dole und Gereuth um Einreihung der Gemeindefraße Idria-Dole-Gereuth unter die Bezirksstraßen.
18. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes in Lustthal um Regulirung der Steiner Feistritz bei Lustthal.
19. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Eingabe des Centralauschusses der k. k. Landwirtschaftsgesellschaft, inbetreff der Subvention dem Bezirksstierarzte in Rabmannsdorf für Dienstwege in die Wocheln.
20. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinde Lovkiz, Bezirk Tschernembl, um Abordnung eines landschaftlichen Technikers zur Anfertigung von Plänen für eine Wasserleitung.
21. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Untergemeinden Studorf und Althammer um Verbesserung der Alpen Udičevrh, Grintojca und Tost.
22. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinde Mitterdorf in der Wocheln um Verbesserung der Alpen Konjšica und Praprotnica.
23. Wahl des Landesauschusses.

Začetek seje ob 10. uri 15 minut dopoldne.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 15 Minuten Vormittag.

Deželni glavar:

Potrjujem sklepčnost visoke zbornice ter otvarjam sejo. Gospoda zapisnikarja prosim, da prečita zapisnik zadnje seje.

1. Branje deželno-zborskega zapisnika X. seje dné 28. januarija 1896.

1. Lesung des Protokollses der X. Landtags-sitzung vom 28. Jänner 1896.

Tajnik Pfeifer:

(Bere zapisnik X. seje v nemškem jeziku. — Liesst das Protokoll der X. Sitzung in deutscher Sprache.)

Deželni glavar:

Želi kdo gospodov kak popravek v ravnokar prečitanem zapisniku?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, izrekam, da je zapisnik zadnje seje potrjen.

Nekateri gospodje poslanci so me opozorili, da je v zadnji seji gospod poslanec dr. Tavčar rabil nasproti gospodu poslancu Zelenu jako razžaljiv izraz.

Jaz sem si danes pustil predložiti izpisek iz stenograma in iz tega razvidim, da je gosp. dr. Tavčar gosp. poslancu Zelenu rekel: „Torej ne kažite tiste furmanske ošabnosti, kakor da bi mi ne vedeli, kdo da ste Vi.“ Ta izraz seveda je neparlamentaren in tudi skrajno razžaljiv. Ošabnost sama na sebi, če se komu očita, je razžaljiva, če pa se rabi še epiteton ornans „furmanska“, moram reči, da je to brez dvoma tako razžaljenje, da sem primoran, poklicati gospoda poslanca dr. Tavčarja k redu.

Poslanec dr. Tavčar:

Prosim besede! Gospod deželni glavar me je k redu poklical, dasiravno bi ga smel opozoriti, da je pri neki drugi priliki, — ko me je poslanec njegove stranke naravnost imenoval lažnjika, kar je tudi razvidno iz stenografičnega zapisnika, — gospod deželni glavar mene na stran poklical in me vprašal, ali zahtevam, da se dotični poslanec pokliče k redu, ali pa, če sem zadovoljen, da se zadeva z lepo uravna. Jaz sem bil zadovoljen, da se stvar z lepa poravna (Poslanec Hribar: — Abgeordneter Hribar: „Čujte!“) in sem s tem pokazal krščansko srce. Po pravici se mi torej čudno zdi, da gospod deželni glavar danes ni ravno tako postopal, kakor pri tisti priliki. (Poslanec Hribar: — Abgeordneter Hribar: „On nima krščanskega srca, ampak katoliško srce!“)

Deželni glavar:

Prosim, gospod poslanec Hribar Vi nimate besede.

Poslanec dr. Tavčar:

(nadaljuje: — fortfahrend:)

Uzrok, da sem rabil tiste besede, je bil ta, da je gospod poslanec Zelen med mojim govorom vskliknil, da jaz ne znam kolekovati, kar je gotovo tudi žaljivo bilo. Če mi pravi poslanec, kakor gospod Zelen, da ne umem kolekovati svojih vlog, je to nekaj takega, kar se je moralo zavrniti.

V drugem se pa pokorim gospodu deželnemu glavarju.

Deželni glavar:

Na to imam le omeniti, da je gospod poslanec Zelen zahteval, da Vas kličem k redu. (Poslanec Hribar: — Abgeordneter Hribar: „To ga najbolj karakterizuje!“) Vi ste zadnjič izrečno rekli, da ne zahtevate, da dotičnega gospoda poslanca pokličem k redu, gospod poslanec Zelen pa je to zahteval zato, ker se čuti skrajno razžaljenega. Torej sem jaz popolnoma nepristransko postopal, ker Vas nisem iz svoje inicijative grajal ampak zato, ker je gospod poslanec Zelen to zahteval in se skliceval na to, da se je dotični odstavek Vašega govora tudi v „Slovenskem Narodu“ objavil. Kar se pa tega tiče, da je gospod poslanec Zelen rekel: To se tudi pri Vas zgodi!“ — namreč da se včasih nepravilno kolekuje, opozarjam gospoda poslanca dr. Tavčarja, da je on temu pritrnil in rekel: „Mogoče, ali jaz to lahko plačam, morebiti lažje kakor Vi, ali vsaj kakor kak navadni kmet“. Torej s tem je stvar poravnana. (Poslanec dr. Tavčar: — Abgeordneter Dr. Tavčar: „S tem je stvar pričela!“) Izraz „furmanska ošabnost“ je bil brezdvomno skrajno razžaljiv. (Poslanec dr. Tavčar: — Abgeordneter Dr. Tavčar: „Na vsak način mi ne sme vsak očitati, da ne znam kolekovati. To boste tudi Vi razumeli!“) To ste tudi pošteno zavrnili in mislim torej, da je stvar pri kraji. (Poslanec dr. Tavčar: — Abgeordneter Dr. Tavčar: „Bomo tudi mi zahtevali, da ga pokličete k redu, ako nam bo kdo „lažnjivec“ rekel!“)

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.

Deželni glavar:

Došle so mi sledeče peticije:

Ausschuss des juristischen Unterstützungsvereines in Wien bittet um Subvention.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzaußschusse zugewiesen.)

Županstvo v Trebnjem prosi za 3000 gld. brezobrestnega posojila za nakup hiše za stanovanje ondotnega učitelja.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzaußschusse zugewiesen.)

Županstvo občine Prapreče prosi, da bi se občinska, od sv. Lorenca do vasi Stranje vodeča cesta uvrstila med okrajne ceste, oziroma za dovolitev podpore.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Pirnat Jožefa, učiteljska udova v Kamniku, prosi za zvišanje pokojnine, oziroma za miloščino.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec dr. Žitnik izroča sledeči prošnji:

Županstvo v Žužemperku prosi za boljše cestno zvezo s postajo pri Zatičini.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Občini Vel. Lipljene in Videm pri Dobropoljah prosite za boljše zvezo z okrajno cesto pri Ponikvah, oziroma s kolodvorom v Dobropoljah.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Kersnik izroča prošnjo županstva v Rafolčah v imenu vasi Verhovlje za rešitev prošnje za podporo za napravo vodovoda v Verhovljah.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Hribar izroča prošnjo krajnega šolskega sveta v Razdrtem za podporo za zgradbo šole.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Kalan izroča prošnjo Mihaela Hladnika, kmetovalca v Vodičah pri Kovorji, za podporo za nakup živine.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Povše izroča prošnjo Jerneja Pečnika, starinoslovca v Novem mestu, za podporo za l. 1896. za prezgodovinska raziskovanja.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Lavrenčič izroča prošnjo šolskega vodstva, krajnega šolskega sveta in županstva v Sturiji za podporo za napravo vodjaka na šolskem vrtu.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Murnik izroča prošnjo kmetijske podružnice v Logatcu za podaljšanje roka za podporo 500 gld. za stroške razstave.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec eksclenca baron Schwegel izroča sledečo prošnjo:

Direction der philharmonischen Gesellschaft in Laibach bittet um Subvention pro 1896 für Gesellschaftszwecke.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Naznanjam, da se mi je izročil od gospoda poslanca Globočnika in tovarišev sledeči nujni predlog:

(bere: — liešt:)

„Samostalni in nujni predlog

deželnega poslanca Viktorja Globočnik-a in tovarišev.

Visoki deželni zbor skleni:

1.) Deželni zbor vojvodine Kranjske izreka, da bi bilo za olajšanje in povzdigo lokalnega osebnega prometa na gorenjski c. kr. državni železnici zelo potrebno, če bi se na progi Ljubljana-Trbiž ali vsaj na progi Ljubljana-Jesenice vpeljala 2 osobna vlaka, od katerih bi eden vsak dan odhajal iz Ljubljane okoli 7. ure zvečer, drugi pa prihajal iz Gorenjskega okoli 8.—9. ure zjutraj; —

2.) Deželnemu odboru se naroča, da **nemudoma** odpošlje v smislu sklepa ad 1. sestavljeni prošnji na visoko c. kr. železnično ministerstvo na Dunaji in na c. k. železnično ravnateljstvo v Beljaku.

V Ljubljani dne 31. januarija 1896.

Viktor Globočnik,

Janko Kersnik, Dr. Ivan Tavčar, Leo Auersperg, Schwegel, Auersperg, Liechtenberg, Murnik, Dr. D. Majaron, Luckmann, Barbo, Loy, Jos. Lenarčič, Iv. Hribar, Ivan Perdan, Klun, Detela, Tom. Kajdiž, Gabriel Jelovšek, Povše, A. Kalan, J. Ažman, F. Modic, F. Košak, M. Lavrenčič, Pakiž, Pfeifer, Dr. Žitnik, Schweiger.

Nujnost predloga je dovolj podprta s podpisi gospodov poslancev in zato prosim gospoda poslanca Globočnika, da takoj poprime besedo, da utemelji nujnost svojega predloga.

Poslanec Globočnik:

Visoka zbornica! Med vsemi vlaki, ki vozijo po gorenjski progi državnih železnic, je bil za lokalni promet pač najbolj ugoden tisti, ki se je lani vpeljal kot takozvani potresni vlak, ki je dohajal v Ljubljano zjutraj ob 8. uri in je odhajal iz Ljubljane na Gorenjsko ob 7. uri 35 minut zvečer.

Ta vlak je ugajal gorenjskemu prebivalstvu in tudi Ljubljančanom.

Žalibog se je odpravil s 1. oktobrom 1895. Vsled tega je prebivalstvo izrazilo pogostokrat željo, da bi se enak vlak zopet vpeljal na gorenjski progi. Vložile so se premnoge peticije v tem oziru, katere pa, kakor sem izvedel iz zanesljivega vira, nimajo posebnega upanja na uspeh, kajti ravnokar se pripravljava vozni red za to progo za poletni čas in v tem voznem redu, kakor je sedaj načrtan, tega vlaka ali enakega vlaka ni. Ker je pa ta vlak vendar v interesu cele naše dežele, posebno Gorenjske in mesta Ljubljanskega, bi bilo želeto, da visoki deželni zbor podpira to zadevo s svojo tehtno besedo, in zaradi tega sem si dovolil staviti ta predlog, ker je sedaj še čas, da se kaj stori. Če pa ravno današnja seja zamudimo, je morebiti že prepozno, kajti 1. febru-

varija t. l. se začne sestavljati definitivni vozni red za to črto. Torej je nujna potreba, da se takoj danes odločimo, če hočemo kaj storiti in zaradi tega prosim, da visoka zbornica nujnost te zadeve prizna in mi dovoli, da ta svoj predlog takoj meritorno utemeljim.

Deželni glavar:

Gospodje, ki priznavajo nujnost predloga, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Gospodje poslanci so priznali nujnost stavljenega predloga in torej prosim gospoda predlagatelja, da svoj nasvet utemelji v meritornem oziru.

Poslanec Globočnik:

Visoka zbornica! Moj predlog, kakor rečeno, meri na to, da bi se na gorenjski progi državnih železnic vpeljal zopet tak vlak, ali enak vlak, kakor je bil ob času potresa tisti, ki je odhajal iz Ljubljane na Gorenjsko ob 7. uri 35 minut zvečer in je prihajal iz Gorenjskega v Ljubljano ob 8. uri zjutraj.

Ta vlak je namreč vseskozi ugajal vsemu prebivalstvu, ki se ga je posluževalo, in sedaj, ko je vlak odpadel, obstaja le še navadni vlaki, ki pa ne služijo tako lokalnemu prometu, kakor daljnemu potovanju. Sedanji vlaki iz Gorenjskega prihajajo v Ljubljano takole: Prvi ob 5. uri 52 minut zjutraj, drugi ob 11. uri 26 minut dopoldne, tretji ob 4. uri 55 minut popoldne in četrti ob 9. uri 4 minute zvečer.

Iz Ljubljane na Gorenjsko pa odhajajo vlaki: Prvi ob 7. uri 10 minut zjutraj, drugi ob 11. uri 50 minut dopoldne, tretji ob 4. uri popoldne in četrti ob 12. uri 5 minut po noči.

Zoper odreditve teh vlakov, ki sedaj obstoje, pač ni nobenega ugovora, kajti stvar je tako dobro urejena, da imajo jako dobro zvezo s tistimi, ki odhajajo od Trbiža na sever ali proti Italiji in pa s tistimi, ki prihajajo iz severa v Trbiž.

Torej v tem oziru, kar se tiče zveze z drugimi vlaki, ne bi bilo potreba nikake remedure, pač pa je treba skrbeti za to, da bi se lokalni promet povzdignil in dobil ugodnejšo zvezo, in vlak, ki bi za lokalni promet najbolj ugajal, bil bi tak, ki bi zjutraj ne v prezgodni uri prihajal v Ljubljano in zvečer ne prepozno zopet iz Ljubljane se vračal na Gorenjsko.

Sedanji vlaki pač ne morejo ustrezati lokalni zvezi z Ljubljano. Prvi pride zjutraj v Ljubljano ob 5. uri 52 minut. Iz Trbiža gre ob 2. uri 28 minut in pride v Lesce ob 4. uri 13 minut; torej mora popotnik, ki v zgornjem delu te proge odpotuje in sede na vlak, ali tisti, ki je nekoliko oddaljen od železniških stacij, že zjutraj med 2. in 3. uro skrbeti za to, da pride na vlak in s tem je skorej več kakor polovica noči izgubljena.

V Ljubljano pride vlak zjutraj ob 5. uri 52 minut, torej veliko prezgodaj, ker človek ne dobi odprtih pisarn, uradnih in prodajalnic in torej poslov svojih ne more odpravljati.

Nadalje ima prebivalstvo na razpolaganje vlak, ki dohaja v Ljubljano ob 11. uri 26 minut dopoldne. Ta pride zopet prepozno v Ljubljano, kajti če pristejemo, da popotnik nekoliko časa izgubi za pot od kolodvora v mesto, pride v mesto okolu 12. ure opoldne. Takrat mu ni več mogoče opraviti svoj posel, kajti pisarne in uradnije, pa tudi prodajalnice so že vse zaprte. Torej mora posel preložiti na popoldan, in popoldne zamore jako malo opraviti, ker mora skrbeti, da ob 4. uri zopet otide iz Ljubljane, kajti ta vlak, ki odhaja ob 4. uri popoldne, je tisti, katerega se Gorenjci navadno za vračanje poslužujejo. Če ima pa kdo več posla, mora pustiti ta vlak ob 4. uri popoldne in čakati do 12. ure 5 minut po noči, da se vrne na Gorenjsko. To je pa zopet jako neprilčno, kajti potem on pride na svoj dom, če stanuje v zgornji polovici gorenjske proge, ali nekoliko oddaljeno od proge, recimo v Kropi, Kamni Gorici, Trziči ali na Bledu, okoli 3. ure ponoči, ali še bolj pozno in torej zopet izgubi celo noč.

To so taki nedostatki, da bi bilo res želeti, da bi se v tem oziru kaka ugodnost napravila gorenjskemu prebivalstvu.

Kar se tiče tretjega in četrtega vlaka, ki pride v Ljubljano ob 4. uri 55 minut popoldne, oziroma ob 9. uri 4 minute zvečer, se ta dva vlaka skorej tudi ne moreta uporabljati, ker s tema je združena potreba prenočevanja v Ljubljani, in to podraži potovanje za lokalni promet neizmerno.

In ravno tako Gorenjci za vračanje iz Ljubljane na Gorenjsko ne morejo porabljati prvi vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 7. uri 10 minut zjutraj in tudi drugi ne, ki odhaja iz Ljubljane ob 11. uri 50 minut dopoldne, kajti tudi pri teh je skorej vedno potrebno prenočevanje v Ljubljani.

Pa ne le za Gorenjsko, ampak zlasti za prebivalstvo mesta Ljubljanskega bi bil potreben tak vlak, kajti v Ljubljani vlada še vedno veliko pomanjkanje stanovanj, in tudi bivanje v Ljubljani je nezdravo zaradi prahu, ki ga prouzročuje razdiranje poslopij. Vsled tega bodo v več prilikah ukrenili Ljubljančani tako, da bodo družino poslali na deželo na stanovanje, in da bo glava družine v Ljubljani ostala in da bo opravljal mož svoj posel po dnevi v uradu, v trgovini ali obrtniji, in se zvečer vozil k rodbini na deželo, zjutraj pa bo zopet nazaj v Ljubljano prihajal v svoj posel.

Tudi takim možem promet ne ugaja, kakor je sedaj vpeljan, kajti njim na razpolaganje stoji. ako hočejo iz Ljubljane iti na Gorenjsko, vlak, ki se vozi ob 4. uri popoldne iz Ljubljane, — pa ta je prezgoden, kajti ob tem času mora biti mož, če je uradnik, v uradu, in če je trgovec, v prodajalnici, — ali pa vlak, ki se vozi na Gorenjsko ob 12. uri 5 minut po noči, — pa ta vlak je prepozen, kajti če se tega posluži, potem je zopet skorej večji del noči izgubljen in torej manjka počitka. In ravno tako je, ako se popotnik vrača v Ljubljano drugo jutro ob 5. uri 52 minut, kar je iz razlogov, ki sem jih prej razvil, prezgodaj, ali pa z vlakom, ki prihaja v Ljubljano ob 11. uri 26 minut dopoldne, kar je zopet prepozno, kajti če je, recimo, uradnik, mora biti prej v pisarni in ne sme priti šele opoldne okoli 12. ure.

Torej najbolj bi Gorenjcem in Ljubljancem tak vlak ugajal, ki bi bil nekako tako urejen, kakor je bil urejen potresni vlak. Za tak vlak petezali so se ljudje, ko se je potresni vlak s 1. oktobrom 1895 odpravil, prav zelo. Pogostokrat so se izrekale v tem oziru želje in tudi peticije so se napravile. Deželni odbor kranjski je napravil peticijo, trgovinska in obrtniška zbornica, mestna občina Ljubljanska, potem mestne občine Loka, Kranj in Radoljca, in če sem prav poučen, tudi član državnega železniškega sveta, častiti naš gospod tovariš Luckmann se je potrudil v tej zadevi.

Toda, kakor sem od zanesljive strani izvedel, stvar za ta vlak ne stoji prav ugodno. Izdelal se je namreč sedaj načrt voznega reda za gorenjsko progo in v njem tega vlaka ni in tudi ne enakega. V tem načrtu so le redni vlaki, ampak tak vlak, ki bi zadovoljeval lokalnemu prometu, takega ni omenjenega. Vender se bo pa definitivni vozni red šele začetkom meseca februarija sestavljal. Sedaj so se namreč rekvirovale glede teh vlakov še nekatere informacije, za katere je določen kot termin 1. februarij, in potem se bo sestavil definitivni vozni red za gorenjsko državno železnico.

Torej prihodnje dni se bo stvar odločila in zato mislim, gospoda moja, da je potrebno, da tudi visoki deželni zbor vstopi med tiste, ki želje izrekajo v tem oziru, kajti to je stvar, ki bi neizmerno olajšala lokalni promet na gorenjski železnici, ki bi pa tudi povzdignila ta promet, in bi ne bila v korist samo Gorenjcem in Ljubljancem, ampak tudi železniški upravi, katera bi imela gotovo gmoten dobiček. To dokazuje skušnja lanskega leta. Na potresnem vlaku se je vršilo največ prometa, bil je zmirom napolnjen, med tem ko drugi, redni vlaki, niso bili tako napolnjeni.

Mislim torej, častiti gospodje, da ste pričani, da je potrebno, da deželni zbor vstopi v to akcijo in zaradi tega si dovoljujem, toplo priporočati svoj predlog v sprejem in dovoljujem si še prositi, da se ta predlog ne izroči šele kakemu odseku in da bi se ne zahtevalo šele od odseka posebno poročilo, ker je stvar neizmerno nujna, kajti če ta teden ne pride prošnja od deželnega odbora na merodajno mesto, potem za letos oziroma za poletni čas ni mogoče več vplivati na vozni red in ne moremo doseči takega vlaka, katerega sem naskikal kot našo željo.

Moj predlog se torej glasi:

„Visoki deželni zbor naj sklene:

1.) Deželni zbor vojvodine Kranjske izreka, da bi bilo za olajšanje in povzdigo lokalnega osebnega prometa na gorenjski c. kr. državni železnici zelo potrebno, če bi se na progi Ljubljana-Trbiž ali vsaj na progi Ljubljana-Jesenice vpeljala 2 osobna vlaka, od katerih bi eden vsak dan odhajal iz Ljubljane okoli 7. ure zvečer, drugi pa prihajal iz Gorenjskega v Ljubljano okoli 8.—9. ure zjutraj.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da **nemudoma** odpošlje v smislu sklepa ad 1. sestavljeni prošnji na visoko c. kr. železnično ministerstvo na Dunaji in na c. kr. železnično ravnateljstvo v Beljaku.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Ažman ima besedo.

Poslanec Ažman:

Visoka zbornica! Predlog, katerega je stavil častiti gospod predgovornik, vzet je meni kakor iz srca, zakaj tudi prebivalstvo na Bledu in v Bohinji si je želelo tega vlaka in je silno obžalovalo, ko je lanski potresni vlak s 1. oktobrom prenehal. Pridružujem se torej izpeljavam gospoda predgovornika in tudi iz svoje strani ta predlog najtopleje priporočam visoki zbornici v sprejem.

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim takoj glasovati, ker glede na nujnost ne kaže, da bi se stvar šele izročila kakemu odseku. Gospodje, ki pritrujejo predlogoma, katera je ravnokar prečital gospod poslanec Globočnik, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predloga sta sprejeta.

Poslanec Hribar:

Prosim besede k drugemu predlogu! Visoka zbornica! Častiti gospod utemeljevalec sam je v drugem delu svojega predloga izrazil željo, naj bi deželni odbor nemudoma storil potrebne korake za dosego takega vlaka. Jaz bi si dovolil tu — sicer ne predlagati kak dodatek — vender pa izreči željo, naj bi deželni odbor zmatral izraz „nemudoma“ kot tak, da mu ni šele čakati na stenografični zapisnik, temveč da stori primerne korake zares brez vsacega odloga.

Deželni glavar:

Deželni odbor jemlje to željo na znanje in bo, kakor je samo po sebi umevno, glede predloga gospoda poslanca Globočnika takoj potrebno ukrenil. Pridemo na dnevni red, na vrsto pride točka:

3. Poročilo o delovanji kranjskega deželnega odbora za dobo od 1. januarija do konec decembra 1895.

3. Rechnungsbericht des kranjschen Landesauschusses für die Zeit vom 1. Jänner bis 31. Dezember 1895.

Gospod poslanec Murnik ima besedo.

Poslanec ces. svétnik Murnik:

Visoki zbor! Ker je navada v visokem deželnem zboru, da se nekoliko točk iz letnega poročila

o delovanji deželnega odbora izroča vsako leto onim odsekom, ki se imajo že pečati z enakimi rečmi, kakor se v teh oddelkih obravnavajo, mislim, da bi naj se tudi letos tega prijeli in nekatere točke letnega poročila, ki so bolj upravnega ali gospodarskega, ali pa bolj finančnega značaja, izročile upravnemu ali finančnemu odseku in z ozirom na to bi nasvetoval, da bi visoki zbor sklenil:

„Iz poročila o delovanji deželnega odbora za leto 1895. naj se izloči:

Iz § 3. A in B „Deželno-kulturne in agrarne razmern“ in § 6. „Občila“. Ta oddelka izročita se upravnemu in gospodarskemu odseku v pretres in poročanje.

Iz § 5. naj se izloči točka 9. „Ljubljanskega mesta loterijsko posojilo“ in se izroči finančnemu odseku v pretres in poročanje.“

Deželni glavar:

Prosim glasovati o tem nasvetu. Gospodje poslanci, ki pritrjujejo nasvetu gospoda poslanca Murnika, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Na vrsto pride

4. Priloga 42. Poročilo deželnega odbora o zgradbi nove deželne bolnice.

4. Beilage 42. Bericht des Landesauschusses über den Bau des neuen Landesospitals.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

5. Priloga 41. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželnega zaklada za leto 1896.

5. Beilage 41. Bericht des Landesauschusses, womit der Vorschlag des Landesfondes für das Jahr 1896 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

6. Priloga 43. Poročilo deželnega odbora o med okrajne ceste uvrščenem občinskem potu, ki se začne na severnem koncu Kostanjevice pri Zagrebški državni cesti in drži na okrajno cesto Novomesto - Meršečavas - Krško poleg Zameškega.

6. Beilage 43. Bericht des Landesauschusses in Angelegenheit der Einreichung des am nördlichen Ende von Landstraf an der Ugramer Reichsstraße beginnenden, zur Rudolfswert-Merjetschendorf-Gurkfelder Bezirksstraße bei Zamešto führenden Gemeindegeweges unter die Bezirksstraßen.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

7. Priloga 44. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži izkaz o potrebnosti in pokritji za stavbo nove deželne bolnice za čas od leta 1890 do konca leta 1895.

7. Beilage 44. Bericht des Landesauschusses, womit der Ausweis über das Erfordernis und die Bedeckung für den Bau des neuen Landesospitals pro 1890 bis Ende des Jahres 1895 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Daljna točka je:

8. Priloga 36. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Cajnarje, Jeršiče, Krajncé, Kremenica, Osredék, Otave, Ravne pri St. Vidu, Žilce in Štruklova vas iz občine Bloke in ustanovitve samostojne selske občine Žilce ter gledé priklopitve te nove občine k sodnemu okraju Cerknica.

8. Beilage 36. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Kranjce, Kremenica, Osredék, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strukfeldorf aus der Ortsgemeinde Oblak und Bildung der selbständigen Ortsgemeinde Schilze, sowie die Einverleibung dieser neuen Gemeinde zum Gerichtsbezirke Zirkniz.

Poročevalec ces. svétnik Murnik:

Ker je to poročilo deželnega odbora že dalje časa v rokah častitih gospodov poslancev, mislim, da bi se poročevalec lahko oprostil branja tega poročila, posebno še zato, ker je cela stvar visokemu zboru iz prejšnjih obravnav že itak znana. Ako visoki zbor temu pritrudi, bi se prešlo takoj k obravnavi dotičnega zakona.

Predlagam torej:

„Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1.) Nastopni načrt zakona se potrdi.
2.) Prošnja zastopnikov davčnih občin Cajnarje, Jeršiče, Krajnce, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne pri St. Vidu, Žilce, Štruklova vas za izločitev iz sodnega okraja Ložkega in za priklopitev iz teh devet davčnih občin znova ustanovljene selske občine Žilce k okrajnemu sodišču Cerkljanskemu se priporoča.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

1.) Dem nachfolgenden Gesetzentwurfe wird die Genehmigung erteilt.

2.) Daß Ansuchen der Vertreter der Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Kranjce, Kremenca, Osredok, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strufeldorf um Auscheidung aus dem Bezirksgerichtsprengel Laas und Zuweisung der aus diesen neun Steuergemeinden neu zu bildenden Ortsgemeinde Schilze zum Bezirksgerichtsprengel Zirkuiz wird befürwortet.“

Deželni glavar:

Otvarjam razpravo.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospoda poročevalca, da prečita § 1.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„§ 1.

Davčne občine Cajnarje, Jeršiče, Krajnce, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne pri St. Vidu, Žilce in Štruklova vas se izločijo iz selske občine Bloke ter ustanové kot samostojna selska občina Žilce.

§ 1.

Die Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Krainische, Kremenca, Osredok, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strufeldorf werden aus der Ortsgemeinde Oblak ausgehieden und als selbständige Ortsgemeinde Schilze constituirt.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki hočejo sprejeti § 1., kakor je bil ravno prečitan, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

§ 1. je sprejet. Prosim gospoda poročevalca, da prečita § 2.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„§ 2.

Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

§ 2.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes ist Mein Minister des Innern beauftragt.“

Deželni glavar:

Ako nihče ne želi besede (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) — glasujmo. Gospodje, ki pritrjujejo § 2., izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

Uvod se glasi: (bere: — liešt:)

„Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Über Antrag des Landtages Meines Herzogthumes Krain finde Ich anzuordnen, wie folgt.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede k uvodu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrjujejo uvodu, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Uvod je sprejet. Prosim prečitati naslov.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

Zakon

z dné

veljaven za vojvodino Kranjsko,

glede izločitve davčnih občin Cajnarje, Jeršiče, Kranjce, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne pri St. Vidu, Žilce in Štruklova vas iz selske občine Bloke.

Tukaj prosim popraviti „St. Vidu“ v „Št. Vidu“.

(bere: — liešt:)

Gesetz

vom

wirkfam für das Herzogthum Krain,

betreffend die Auscheidung der Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Krainische, Kremenca, Osredok, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strufeldorf aus der Ortsgemeinde Oblak.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k naslovu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki hočejo sprejeti naslov z navedenim popravkom, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Naslov je sprejet.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

Predlagam tretje branje.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga, da se načrt zakona takoj potrdi v celoti. Prosim gospode, ki hočejo sprejeti načrtani zakon v celoti, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Načrt zakona je sprejet tudi v celoti in s tem je rešen predlog 1. deželnega odbora. Prosim prečitati predlog 2.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„2.) Prošnja zastopnikov davčnih občin Cajnarje, Jeršice, Krajnc, Kremenica, Osredok, Otave, Ravne pri St. Vidu, Žilce, Štruklova vas za izločitev iz sodnega okraja Ložkega in za priklopitev iz teh devet davčnih občin znova ustanovljene selske občine Žilce k okrajnemu sodišču Cerknškemu se priporoča.

2.) Das Ansuchen der Vertreter der Steuergemeinden Cajnarje, Jeršice, Kranjc, Kremenca, Osredok, Otave, Ravne bei St. Veit, Schilze und Strukeldorf um Auscheidung aus dem Bezirksgerichtsprengel Laas und Zuweisung der aus diesen neun Steuergemeinden neu zu bildenden Ortsgemeinde Schilze zum Bezirksgerichtsprengel Zirkniz wird befürwortet.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki se strinjajo s tem predlogom, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Daljna točka je:

9. Priloga 37. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Unec in Rakek iz selske občine Planina, ustanovitve istih kot samostojna selska občina Rakek in priklopitev k sodnemu okraju Cerknškemu.

9. Beilage 37. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Auscheidung der Steuergemeinden Maunitz und Rakek aus der Ortsgemeinde Planina, Constituirung derselben als selbständige Ortsgemeinde Rakek und Zuweisung dieser zum Gerichtsbezirke Zirkniz.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

V tem poročilu se istotako na to sklicujem, kar sem izrazil o prilogi 36., da bi se ne bralo celo precej obširno poročilo, ker je stvar iz prejšnjih obravnav že itak znana in da bi se precej prestopilo v nadrobno razpravo.

Predlagam:

„Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1.) Nastopnemu načrtu zakona se pritrdi.

2.) Izločitev novo ustanovljene selske občine Rakek, obsegajoče davčni občini Unec in Rakek, iz okoliša sodnega okraja Logaškega in priklopitev iste k sodnemu okraju Cerknškemu se priporoča.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

1.) Dem nachfolgenden Gesetzentwurfe wird die Genehmigung erteilt.

2.) Die Auscheidung der neuzubildenden Ortsgemeinde Rakek, umfassend die Steuergemeinden Maunitz und Rakek, aus dem Sprengel des Gerichtsbezirkes Loitsch und Zuweisung derselben zum Gerichtsbezirke Zirkniz wird befürwortet.“

Deželni glavar:

Otvorjam splošno razpravo. Želi kdo besede? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Torej prestopimo v specialno debato in prosim gospoda poročevalca, da prečita § 1.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„§ 1.

Davčni občini Unec in Rakek izločite se iz selske občine Planina ter ustanovite kot samostojna selska občina Rakek.

§ 1.

Die Steuergemeinden Maunitz und Rakek werden aus der Ortsgemeinde Planina ausgeschieden und als selbständige Ortsgemeinde Rakek constituiert.“

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode poslance, ki glasujejo za § 1., da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec ces. svètnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„§ 2.

Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

§ 2.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes ist Mein Minister des Innern beauftragt.“

Deželni glavar:

Ako nihče ne želi besede (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) prosim za glasovanje. Gospodje poslanci, ki pritrjujejo § 2. izvolijo obsedeti. (Obvelja. — Angenommen.) § 2. je sprejet. Prosim prečitati uvod in naslov.

Poročevalec ces. svétnik Murnik:

(bere: — liest:)

„Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem takó:

„Ueber Antrag des Landtages Meines Herzogthumes Krain finde ich anzuordnen, wie folgt.“

Zakon

z dne

veljaven za vojvodino Kranjsko,

glede izločitve davčnih občin Unec in Rakek iz selske občine Planina.

Gesetz

vom

wirksam für das Herzogthum Krain,

betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Mannitz und Rakek aus der Ortsgemeinde Planina.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k uvodu in naslovu načrta-nega zakona? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki potrjujejo uvod in naslov, izvolijo ustati. (Obvelja. — Angenommen.) Uvod in naslov sta sprejeta.

Poročevalec ces. svétnik Murnik:

Predlagam tretje branje.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga tretje branje. Gospodje, ki hočejo potrditi ravnokar v drugem branji sprejeti načrt zakona tudi v tretjem branji, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Načrtani zakon je sprejet v celoti in s tem je rešen predlog 1. deželnega odbora.

Gospod poročevalec izvoli prečitati predlog 2.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — liest:)

„2.) Izločitev novo ustanovljene selske občine Rakek, obsegajoče davčni občini Unec in Rakek, iz

okolija sodnega okraja Logaškega in priklopitev iste k sodnemu okraju Cerkniskemu se priporoča.

2.) Die Ausscheidung der neuzubildenden Ortsgemeinde Rakek, umfassend die Steuergemeinden Mannitz und Rakek, aus dem Sprengel des Gerichtsbezirkes Loitsch und Zuweisung derselben zum Gerichtsbezirke Zirknitz wird befürwortet“.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k temu predlogu.

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, preidemo na glasovanje. Gospodje, ki se strinjajo s predlogom gospoda poročevalca, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog 2. je sprejet.

Daljna točka je:

10. Priloga 38. Poročilo deželnega odbora glede izločitve davčnih občin Leskovec in Senuše iz selske občine Krške, potem glede izločitve davčnih občin Dernovo in Veliki Podlog iz selske občine Cerklje ter združitve teh štirih davčnih občin s selsko občino Leskovec.

10. Beilage 38. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Haselbach und Senuše aus der Ortsgemeinde Gurkfeld, und die Ausscheidung der Steuergemeinden Dernovo und Großpodlog aus der Ortsgemeinde Zirke und Vereinigung dieser vier Steuergemeinden zur Ortsgemeinde Haselbach.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

Tudi ta stvar je bila že večkrat v obravnavi v visoki zbornici in ker je poročilo deželnega odbora že več dni v rokah častitih gospodov poslancev, menim, da mi tega poročila ni treba prečitati, temveč prosim, da se takoj preide v nadrobno razpravo načrtanega zakona.

Predlagam:

„Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1.) Nastopnemu načrtu zakona se pritrdi.
2.) Deželnemu odboru se naroča, da temu načrtu zakona izposluje Najvišje potrjenje.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

1.) Dem nachstehenden Gesetzentwurfe wird die Genehmigung erteilt.

2.) Der Landesauschuss wird beauftragt, die Allerhöchste Sanction diesem Gesetzentwurfe zu erwirken.“

Predno se prestopi v nadrobno razpravo, prosim še, da se v naslovu načrtanega zakona v slo-

venskem tekstu, v predzadnji vrsti beseda „s“ premeni v „v“ — in dalje — da se v nemškem tekstu v § 1., v 4. vrsti po besedi „und“ vrine beseda „wird“.

Deželni glavar:

Otvarjam splošno debato. Želi kdo besede? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prestopimo v specijalno razpravo. Prosim prečitati § 1.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — ličst:)

§ 1.

Davčni občini Leskovec in Senuše izločite se iz selske občine Krško in davčni občini Dernovo in Veliki Podlog iz selske občine Cerklje ter se iz teh štirih davčnih občin ustanovi samostojna selska občina Leskovec.

Nemški tekst se ima z ozirom na popravek, katerega sem prej omenil, glasiti tako-le: (bere: — ličst:)

§ 1.

Die Steuergemeinden Haselbach und Senušche werden aus der Ortsgemeinde Gurkfeld und die Steuergemeinden Dernovo und Großpodlog aus der Ortsgemeinde Zirkle ausgeschieden, und wird aus diesen vier Steuergemeinden die selbständige Ortsgemeinde Haselbach constituiert.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k § 1.

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Gospodje, ki pritrjujejo § 1. načrtanega zakona, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — ličst:)

§ 2.

Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

§ 2.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes ist Mein Minister des Innern beauftragt."

Deželni glavar:

Ako nihče ne želi besede (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) — prosim za glasovanje in

prosim gospode, ki hočejo glasovati za § 2., da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

§ 2. je sprejet.

Prosim gospoda poročevalca, da prečita uvod in naslov zakonskega načrta.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — ličst:)

„Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Über Antrag des Landtages Meines Herzogthumes Krain finde Ich anzuordnen, wie folgt:

Zakon

z dné

veljaven za vojvodino Kranjsko,

glede izločitve davčnih občin Leskovec in Senuše iz selske občine Krško, potem davčnih občin Dernovo in Veliki Podlog iz selske občine Cerklje in združitve teh štirih davčnih občin v selsko občino Leskovec.

Gesetz

vom

wirksam für das Herzogthum Krain,

betreffend die Ausscheidung der Steuergemeinden Haselbach und Senušche aus der Ortsgemeinde Gurkfeld, dann der Steuergemeinden Dernovo und Großpodlog aus der Ortsgemeinde Zirkle und Vereinigung dieser vier Steuergemeinden zur Ortsgemeinde Haselbach.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k uvodu in naslovu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki se strinjajo z uvodom in naslovom, da izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Uvod in naslov sta sprejeta.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

Predlagam, da se načrtani zakon takoj sprejme tudi v celoti.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga glasovanje v celoti. Gospodje, ki potrjujejo načrtani zakon v tretjem branji, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Načrt zakona je v celoti sprejet in torej je sprejet tudi predlog 1. deželnega odbora.

Prosim gospoda poročevalca, da prečita še drugi predlog.

Poročevalec ces. svetnik Murnik :

(bere: — liešt:)

„2.) Deželnemu odboru se naroča, da temu načrtu zakona izposluje Najvišje pritrjenje.

2.) Der Landesauschuss wird beauftragt, die Allerhöchste Sanction diesem Gesetzentwurfe zu erwirken.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki se strinjajo s tem nasvetom, da izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo k daljni točki dnevnega reda :

11. Priloga 39. Poročilo deželnega odbora gledé izločitve davčnih občin Mačkova vas in Sele iz občine Kočevje.

11. Beilage 39. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Ausschcheidung der Steuergemeinden Katendorf und Sele aus der Ortsgemeinde Gottschee.

Poročevalec ces. svetnik Murnik :

Ta stvar je visokemu zboru iz zadnjega rednega zasedanja dobro znana in se je takrat sklenil jednaki zakon, kakor je predležeci, samo da se je še vas Mooswald tema dvema davčnima občinama priklopila. Ker pa vas Mooswald topografično ni v zvezi z njima, nastala je težkoča, da se načrtani zakon ni mogel priporočiti v Najvišje potrjenje. Z ozirom na to, da se je stvar že lani razpravljala in je častitem gospodom tovarišem znana, prosim da se prestopi v nadrobno razpravo.

Predlagam :

„Visoki deželni zbor izvoli skleniti :

1.) Deželnemu odboru se naroča, da umakne v deželnozborski seji z dne 15. februarija 1895. l. skleneni načrt zakona „o izločitvi davčnih občin Katendorf in Sele ter v davčni občini Kočevski ležeče vasi Mooswald iz selske občine Kočevje.“

2.) Nastopni načrt zakona se odobri.

Der hohe Landtag wolle beschließen :

1.) Der Landesauschuss wird beauftragt, den in der Landtagsijung vom 15. Februar 1895 beschlossenen Gesetzentwurf, „betreffend die Ausschcheidung der Steuergemeinden Katendorf und Sele und des in der Steuergemeinde Gottschee gelegenen Dorfes Mooswald aus der Ortsgemeinde Gottschee“ — zurückzuziehen.

2.) Dem nachfolgenden Gesetzentwurfe wird die Genehmigung ertheilt.“

Predno se prične nadrobna razprava, prosim v slovenskem tekstu popraviti v naslovu in v §. 1. načrtanega zakona besedo „Katendorf“ v „Mačkova vas“.

Deželni glavar:

Otvorjam splošno razpravo. Želi kdo besede? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, preidemo v nadrobno razpravo. Prosim gospoda poročevalca, da prečita §. 1.

Poročevalec ces. svetnik Murnik :

§ 1. se ima v zmislu prej omenjenega popravka glasiti :

(bere: — liešt:)

„§ 1.

Davčni občini Mačkova vas in Sele izločite se iz selske občine Kočevje ter se ustanovite kot samostojna selska občina Sele.

§ 1.

Die Steuergemeinden Katendorf und Sele werden aus der Ortsgemeinde Gottschee ausgeschlossen und als selbständige Ortsgemeinde constituirt.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki pritrjujejo § 1. kakor ga je prečital gospod poročevalec, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

§ 1. je sprejet. Prosim gospoda poročevalca, da prečita § 2.

Poročevalec ces. svetnik Murnik :

(bere: — liešt:)

„§ 2.

Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

§ 2.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes ist Mein Minister des Innern beauftragt.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim za glasovanje in prosim, da gospodje, ki potrjujejo § 2., izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto. Gospod poročevalec izvoli prečitati uvod in naslov.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem takó:

Über Antrag des Landtages Meines Herzogthumes Krain finde Ich zu verordnen, wie folgt:“

Kakor v § 1. ima se tudi v naslovu beseda „Katzendorf“ premeniti v „Mačkovavas“ tako, da se naslov glasi:

(bere: — liešt:)

Zakon

z dné

veljaven za vojvodino Kranjsko

o izločitvi davčnih občin Mačkovavas in Sele iz selske občine Kočevje.

Gesetz

vom

wirkfam für das Herzogthum Krain,

betreffend die Ausscheidung der Steiergemeinden Katzen-
dorf und Sele aus der Ortsgemeinde Gottschee.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k uvodu ali naslovu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, glasujmo. Gospodje, ki se strinjajo z uvodom in naslovom načrtanega zakona, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Uvod in naslov sta potrjena.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

Predlagam, da se načrtani zakon sprejme še v tretjem branji.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga glasovanje v celoti. Gospodje poslanci, ki hočejo glasovati za to, da se zakon potrdi takoj v tretjem branji, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Načrt zakona je v tretjem branji sprejet in s tem je rešen tudi nasvet 2. deželnega odbora. Prosim gospoda poročevalca da prečita še 1. predlog.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — liešt:)

„1.) Deželnemu odboru se naroča, da umakne v deželnozbornski seji z dné 15. februarija 1895. l. skleneni načrt zakona „o izločitvi davčnih občin Mačkovavas in Sele ter v davčni občini Kočevski ležeče vasi Mooswald iz selske občine Kočevje.“

1.) Der Landesauschuss wird beauftragt, den in der Landtagsitzung vom 15. Februar 1895 beschlossenen Gesetzentwurf, „betreffend die Ausscheidung der Steiergemeinden Katzendorf und Sele und des in der Steiergemeinde Gottschee gelegenen Dorfes Mooswald aus der Ortsgemeinde Gottschee“ zurückzuziehen.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrjujejo temu predlogu, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet in s tem je točka rešena.

Na vrsto pride:

12. Ustno poročilo upravnega odseka o vladni predlogi z načrtom zakona, s katerim se dopolnjuje § 13. zakona z dné 26. oktobra 1887. l., dež. št. 2 iz l. 1888, o razdelbi skupnih zemljišč in o uredbi dotičnih skupnih pravic do uživanja in oskrbovanja (k prilogi 32.).

12. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Regierungsvorlage eines Gesetzentwurfes, womit der § 13 des Gesetzes vom 26. October 1887, U. G. B. Nr. 2 ex 1888, betreffend die Theilung gemeinschaftlicher Grundstücke und die Regulirung der hierauf bezüglichen gemeinschaftlichen Benützung- und Verwaltungsrechte, ergänzt wird (zur Beilage 32.).

Poročevalec dr. Tavčar:

Visoka zbornica! C. kr. vlada je predložila načrt zakona, s katerim naj bi se popolnil, oziroma razširil § 13. deželnega zakona z dné 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2 iz leta 1888.

V tem paragrafu navaja deželni zakon iz omenjenega leta, katere osebe se sme klicati pri agrarnih operacijah k poslu agrarnih komisarjev. V prvi vrsti se omenjajo tiste osebe, ki so izprašani juristi; po drugem odstavku tega paragrafa pa je dopustno klicati k poslu agrarnih komisarjev tudi osebe, ki so teoretično in praktično izvežbani, in ki spadajo, kakor se zakon izraža, „k učenim gospodarjem ali gozdarjem“, welche theoretisch gebildete Land- und Forstwirthe sind“. Sedaj pa je izdalo ministerstvo za poljedelstvo nek ukaz z dné 18. novembra 1895, s katerim se določajo predmeti, iz katerih morajo napraviti izpit osebe, ki hočejo vstopiti v službo pri državnem gospodarstvu, pri domenah, ali pri fondu grške cerkve v Bukovini. Ta skušnja obsega različne predmete, peča se, v kolikor je potrebno,

s pravoslovjem in peča se tudi s tistimi praktičnimi predmeti, katere mora poznati agrarni komisar.

Vsekako je gotovo, da bodo osebe, ki bodo napravile tako skušnjo, bolj sposobne, prevzeti posel agrarnih komisarjev, nego tiste osebe, ki so sedaj omenjene v drugem odstavku § 13. obstoječega zakona. Predloženi zakonski načrt namerava torej med prvo vrsto oseb, ki so sedaj imenovane v § 13. deželnega zakona in med tiste osebe, katere omenja dotični paragraf v zadnjem odstavku, uvrstiti še tiste osebe, ki so napravile skušnjo na podlagi naredbe poljedeljskega ministerstva z dné 18. novembra 1895, tako da lahko dobijo kako z IX. činovnim razredom združeno mesto v stanu uradnikov pri upravi državnih in zakladnih posestev.

Torej sama na sebi je stvar taka, da mora vsakdo pripoznati, da se da priporočiti, ker je želeli, da se število oseb, iz katerih se lahko vzamejo agrarni komisarji, kolikor mogoče pomnoži. In to zategadelj, ker je znano, da ima vlada tedaj sitnosti, kadar išče sposobnih agrarnih komisarjev. Zeleti pa je, da se pomnoži to število z osobami, ki nimajo strogih jurističnih skušenj, ki se zahtevajo od oseb prve vrste, ki pa vendar ne spadajo v zadnjo vrsto.

V tem oziru je stvar popolnoma jasna in v odseku ni bilo nobenega dvoma, da bi nasvetovani zakon ne bil koristen. Izrekli so se samo dvomi, da bi se bilo morda bati, da pridejo v deželo za agrarne komisarje mlade osebe, ki bodo napravile dotično skušnjo na podlagi ministerske odredbe, ki pa na eni strani ne bodo imeli potrebne praktične znanosti, na drugi strani pa ne jezikovne izvežbanosti. Od strani vlade se je pa dalo zatrdilo, da na kaj takega ni misliti, posebno ne gledé jezika, ker to mora vsak priznati, kdor pozna posel agrarnega komisarja, ki občuje s priprostim ljudstvom in v katerega poklic v prvi vrsti spada, da različne prepire kolikor mogoče z lepa poravna, da je absolutno nemogoče, da bi se človek, ki je izprašan na podlagi te ministerske naredbe, nastavlil v deželi za komisarja pri agrarnih operacijah, ako ne izkaže ob jednem tudi potrebnega jezikovnega in praktičnega znanja.

Zato sem jaz za svojo osebo prepričan in tudi upravni odsek je bil mnenja, da je to resnica, ker sicer bi agrarni komisar pri dotičnih razpravah niti mazinca ne mogel vzdigniti. V tem oziru zakon, ki ima namen razširiti število oseb, ki se lahko vzameje za agrarne komisarje, nikakor ne more slabo vplivati na fakične razmere v naši deželi in zategadelj si uojam staviti nasvet:

Visoka zbornica skleni:

„1.) Priloženemu zakonskemu načrtu se pritrdi;

2.) Deželnemu odboru se naroča, da izprosi Najvišje potrjenje.“

Sicer pa predlagam, da visoka zbornica izvoli prestopiti v nadrobno razpravo.

Deželni glavlar:

Otvaram splošno razpravo. Želi kdo besede? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, preidemo v nadrobno razpravo in prosim gospoda poročevalca, da prečita načrt zakona.

Poročevalec dr. Tavčar:

(bere: — liešt:)

§ 1.

Za krajne komisarje se smejo razven oseb, znamenovanih v § 13. zakona z dné 26. oktobra 1887. leta, dež. zak. št. 2 iz l. 1888., postaviti tudi takšne osebe, ki so v zmislu ukaza poljedelskega ministerstva z dné 18. novembra 1895. l., drž. zak. št. 175, usposobljene v dosego kakšnega z IX. činovnim razredom združenega mesta v stanu pravoslovno-upravnih uradnikov pri upravi državnih in zakladnih posestev ter imajo za razdelbeno in uredbeno postopanje potrebne zemljedelske znanosti.

§ 1.

Zu Localcommissären können außer den im § 13 des Gesetzes vom 26. October 1887, L. G. B. Nr. 2 ex 1888, bezeichneten Personen auch diejenigen bestellt werden, welche im Sinne der Verordnung des Ackerbauministeriums vom 18. November 1895, R. G. B. Nr. 175, zur Erlangung einer mit der IX. Rangklasse verbundenen Stelle im Stande der juridisch-administrativen Beamten der Staats- und Fondsgüterverwaltung befähigt sind und die für das Theilungs- und Regulirungsverfahren erforderlichen landwirtschaftlichen Kenntnisse besitzen.

(Obvelja. — Angenommen.)

§ 2.

Mojim ministrom za poljedelstvo, notranje stvari in za pravosodje je naročeno izvršiti ta zakon.

§ 2.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes sind Meine Minister für Ackerbau, Inneres und Justiz beauftragt.

(Obvelja. — Angenommen.)

S pritrditvijo deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Mit Zustimmung des Landtages Meines Herzogthumes Krain finde ich anzuordnen, wie folgt:

Zakon

z dné

s katerim se dopolnuje § 13. zakona z dné 26. oktobra 1888. l., dež. zak. št. 2 iz l. 1888., o razdelbi skupnih zemljišč in o uredbi dotičnih skupnih pravic do uživanja in oskrbovanja.

G e s e t z

vom

womit der § 13 des Gesetzes vom 26. October 1887, L. G. B. Nr. 2 ex 1888, betreffend die Theilung etc

meinschaftlicher Grundstücke und die Regulirung der hierauf bezüglichen gemeinschaftlichen Benützung- und Verwaltungsrechte, ergänzt wird.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrde uvodu in naslovu načrta zakona, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec dr. Tavčar:

Predlagam, da se načrt zakona sprejme še v tretjem branji.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga glasovanje o celoti. Prosim torej gospode, ki sprejmejo načrtani zakon v celoti, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Zakon je sprejet v celoti in s tem je sprejet tudi prvi odsekovi predlog.

Drugi predlog se glasi:

„2.) Deželnemu odboru se naroča, da izprosi Najvišje potrjenje.“

Gospodje, ki pritrjujejo temu predlogu, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet, in s tem je ta točka dnevnega reda rešena; na vrsto pride:

13. Ustna poročila finančnega odseka:

a) o prošnji ljudskih učiteljev za potresne podpore;

13. Mündliche Berichte des Finanzausschusses:

a) über die Petition der Volksschullehrer um Bewilligung von Erdbebenzulagen;

Poročevalec Klun:

Visoki deželni zbor! V III. seji izrednega zasedanja, dne 29. julija leta 1895. je bil dovolil visoki deželni zbor ljudskim učiteljem od potresa prizadetih krajev do konca l. 1895 izredno doklado, ki je pri učiteljih z družino znašala 20%, pri drugih pa 15% njihovih aktivitetnih užitkov. Od te doklade je dobilo:

1. v mestu ljubljanskem			
43 učiteljev in učiteljic skupaj	3.989	gld.	36 kr.
2. v okolici ljubljanski			
28 učiteljev in učiteljic skupaj	1.818	„	52 „
3. v okraji kamniškem			
24 učiteljev in učiteljic skupaj	1.780	„	50 „
4. v okraji kranjskem			
6 učiteljev in učiteljic skupaj	475	„	46 „
5. v okraji postojnskem			
1 učitelj	68	„	— „
102 učitelja in učiteljic skupaj	8.131	gld.	84 kr.

Pozneje so vložili pri deželnem šolskem svetu prošnjo za to podporo nadučitelj Anton Javoršek in učiteljica Frančiška Wrus v Šiški, prej učiteljica pri D. M. v Polji, in učiteljstvo v Šmariji.

Pa tudi okrajni šolski svet v Kranji, ki je bil izprva v podporo predlagal samo 5 učiteljev iz Škofje Loke in jednega učitelja iz Smlednika, predlagal je pozneje deželnemu šolskemu svetu, da naj se izvanredna doklada dovoli tudi še učiteljem v Kranji, Primskovem, Predosljih, Preddvoru, Olševku, Velesovem, Voklem, Šent Juriji, Cerkljah, Trbojah, Stražiši, Besnici, Žabnici, Selcah, Retečah, Poljanah in na Trati. Posebej so pri deželnem šolskem svetu prosili podpore učiteljsko društvo v okraji Kranjskem, pa učitelji v Voklem, Velesovem, v Preski, pri sv. Trojici v okraji Kamniškem in na Brezovici.

Za podaljšanje lani dovoljenih podpor so vložili pri deželnem šolskem svetu prošnje vodstva vseh mestnih šol v Ljubljani po vodstvu II. mestne deške šole, učitelji v Št. Vidu, Domžalah, Mengšu, Nevljah, Vodica, na Homecu, učiteljstvo deške in deklške šole v Kamniku in učitelji okolice ljubljanske, ki v dotični prošnji pravijo, da naj se ta podpora tudi za preteklo leto pripozna vsem učiteljem in učiteljicam, ki je dozdej niso dobili, dasi so bili tudi oni poškodovani po potresu.

Učitelji deške šole v Škofji Loki so poslali prošnjo za podaljšanje potresne doklade naravnost visokemu deželnemu zboru samemu.

Vse prej omenjene prošnje je predložil deželni šolski svet po deželnem odboru visokemu deželnemu zboru pridejavši jim obsirno poročilo, v katerem sicer priznava, da bodo v nekaterih krajih nasledke lanskega hudega potresa morda čutili tudi še letos, ali morebiti celo še v prihodnjih letih, ali ob jednom pristavljaja, da so izvzemši Ljubljano in najbližnjo okolico njeno že povsod nastale normalne razmere, in da gledé izrednih podpor nikjer več ni tako nujne potrebe, kakor v preteklem letu. V vseh prošnjah tožijo prosilci o silni dragini, katera je baje povsod nastala vsled potresa, in neki prosilec v zgled te velike draginje posebej omenja, da se je seženj drv prej dobival za 6 gld., zdaj pa stane še enkrat toliko, namreč 12 gld. Ali to je pretirano, ker so se tukaj v Ljubljani, kjer prebivalstvo vender najprej in najbolj čuti draginjo, ravno drva letos še ceneja, kakor so bila pred potresom. Razun tega je treba pomniti, pravi deželni šolski svet, da večja draginja v nekaterih krajih ni nastala vsled potresa, ampak iz vse drugih uzrokov.

Dalje omenja deželni šolski svet, da so dobili ljudski učitelji primeroma višjo podporo, kakor državni uradniki, in da bi bil normalno-šolski zaklad jako hudo prizadet, če bi se ustreglo vsem prošnjam in bi se morala tudi letos plačati jednako velika, ali pa še višja izredna podpora, kakor v preteklem letu. Zato priporoča, da naj se izredna podpora dovoli le še učiteljskemu osebju v Ljubljani in Šiški, kjer bodo zaradi podiranja hiš in novih stavb ljudje skupaj vrelj in življenje podražili. Ta podpora naj bo samo jednokratna doklada k stanarini, ter naj znaša 40% postavno dovoljene stanarine, pri njih pa, ki nimajo stanarine, po 20 gld. za vsacega.

Za mestno učiteljsko osebje in šolskega sluga pa za učitelja pri sv. Petru v Ljubljani bi se po tem razmerji potrebovalo 1.524 gld.
za učiteljstvo v Šiški pa 52 „
torej skupaj 1.576 gld.

Razun tega priporoča deželni šolski svet, za preteklo leto dovoliti podpori samo za nadučitelja Antona Javorška in učiteljico Frančiško Wrus v Šiški, ki sta bila pri zadnjem priznavanju potresne doklade le slučajno prezrta, kar bi po razmerji lani dovoljenih podpor pri prvem znašalo 83 gld., pri drugej 39 gld., torej za oba skupaj 122 gld. Če ta znesek pristejemo gori izračunjenemu znesku, znašala bi po nasvetu deželnega šolskega sveta vsa za leto 1896 namenjena potresna podpora 1698 gld.

Finančni odsek je uvaževal razloge deželnega šolskega sveta in se načelno z njim strinja v tem, da naj se potresna podpora dovoli le še mestnemu učiteljstvu in učitelju pri sv. Petru, kakor tudi šolskemu slugi v Ljubljani in učiteljstvu v Šiški.

Tudi v tem se finančni odsak pridružuje predlogom deželnega šolskega sveta, da naj se ta podpora dovoli samo še za leto 1896 enkrat za vselej in sicer pod naslovom stanarinske doklade. Samo glede visokosti te stanarinske doklade se je v finančnem odseku poudarjalo, da je 40% od postavno dovoljene stanarine, oziroma 20 gld. za nje, ki nobene stanarine nimajo, pri sedanjih visokih najemščinah za stanovanja nekoliko prepičela podpora in da naj bi se povikšala na 60%, oziroma na 40 gld. Finančni odsek se je odločil, visokemu deželnemu zboru priporočati srednji znesek, to je 50% priklado k postavnim stanarini za vse, ki stanarino dobivajo, oziroma po 30 gld. za nje, ki stanarine nimajo, kar bi vsega skupaj znašalo 1960 gld., to je za 384 gld. več, kakor priporoča deželni šolski svet.

Gledé preteklosti se finančni odsek strinja z deželnim šolskim svetom, da naj se za l. 1895. potresna podpora dovoli samo učitelju Javoršku in učiteljici Wrus v istem znesku, ki ga priporoča deželni šolski svet.

Vse te podpore bi zadevale prav za prav normalno šolski zaklad, čigar primanjkljaj bi se vsled tega povikšal za 2.082 gld. (1.960 + 122 gld.). Ker je pa proračun normalno-šolskega zaklada že rešen in se primanjkljaj njegov pokriva iz deželnega zaklada, priporoča finančni odsek, da naj se ta podpora kot izredna potrebsčina izplača naravnost iz deželnega zaklada.

Predlogi finančnega odseka se torej glasé:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„1.) Učiteljskemu osebju ljudskih šol Ljubljanskih s šolskim slugam vred, kakor tudi učiteljskemu osebju pri sv. Petru v Ljubljani in v Šiški pri Ljubljani se dovoljuje iz deželnega zaklada za l. 1896. še jednokratna potresna podpora, ki naj znaša pri učiteljstvu, katero dobiva stanarino, po 50% njegove postavno določene stanarine, pri onih pa, ki stanarine ne dobivajo, po 30 gld. za vsakega.

2.) Razun tega se dovoljuje za preteklo leto nadučitelju Antonu Javoršku v Šiški potresna doklada 20% aktivitetnih užtkov njegovih v znesku

83 gld., učiteljici Frančiški Wrus v Šiški pa 15% taka doklada v znesku 39 gld.

3.) S tem so rešene vse prošnje učiteljskega osebja gledé podelitve ali podaljšanja potresnih doklad“.

Deželni glavar:

Otvorjam razpravo. Želi kdo besede? Gospod poslanec Globočnik ima besedo.

Poslanec Globočnik:

Častita gospoda! Potres lanskega leta je gotovo veliko škode napravil zlasti v Ljubljani, ampak oškodoval je tudi Gorenjske kraje, Gorenjska mesta, zlasti Kranj in Loko. Največ škode so imeli seveda hišni posestniki, v drugi vrsti pa tudi tisti, ki so imeli stalne plače, zlasti uradniki in učitelji. Uradnikom, ki kolikor toliko večje plače uživajo, se to ni tako poznalo, učiteljem pa se je hudo poznalo, kajti stanovanja so postala dražja, selitve so bile potrebne in druge življenske potrebe so se tudi podražile. Samo glede lesa za kurjavo potrdim iz lastne skušnje, da se je druga leta seženj plačeval po 4 gld. 80 kr. ali 5 gld., letos pa smo plačevali seženj po 7 gld., po 12 gld. seveda ne, kakor neki prosilci trde, ampak po 7 gld. To je torej pri jednem predmetu precejšno podraženje, in ravno tako so se pri drugih predmetih za življenske potrebe cene kolikor toliko podražile. Torej bi jaz mislil, da so tudi učitelji Kranjskega in Loškega mesta podpore potrebni in zaradi tega bi si usojal predlagati:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Ljudskim učiteljem v Kranju in Škofji Loki dovoli se iz deželnega zaklada potresna podpora za l. 1896. in sicer vsacemu po 30 gld.“

Deželni glavar:

Gospodje poslanci, ki podpirajo ta predlog, izvolijo ustati.

(Podpre se. — Wird unterstützt.)

Predlog je zadostno podprt in je torej v debati.

Želi še kdo besede?

Gospod poslanec Hribar ima besedo.

Poslanec Hribar:

Visoka zbornica! Jaz sicer ne bom stavil nikakega posebnega predloga, temveč bom končno moral glasovati za predlog, kateri je v imenu finančnega odseka stavil častiti gospod poročevalec; vendar sem se pa k besedi oglasil zato, da v tej zbornici konstatujem, da se vselej takrat, kadar učitelji pričakujejo nekolike dobrohotnosti od visoke zbornice, postopa proti njim nekako preveč po mačehovsko. Učiteljski stan je težaven stan in malokateri stan si v resnici tako težko prisluzi svoj bori kruh, kakor ravno učiteljstvo, pri vsem tem da ima veliko od-

govornost in da ima skrbeti za izomiko naše mladine; ali vendar, gospoda, vkljub temu, da je visokemu deželnemu zboru dobro znano, kako pičlo so v Ljubljani odmerjene učiteljske plače in se visoka zbornica svoje dni ni mogla odločiti za moj predlog, da bi se Ljubljanskemu učitelstvu plače povišale, predlaga c. kr. deželni šolski svet draginjske doklade tako borne, kakor bi se komaj predlagati mogle za poslednjega delavca.

Le pomislite: za učitelje zadnje vrste so se predlagale samo priklade po 20 gld. na leto to je 5 kr. na dan, tako da bi ubogi gospodje učitelji lahko peli z narodno pesmijo: „Pet krajcarjev 'mam, pa jih lahko ven dam“. Končno se v finančnem odseku, dasiravno sem stavil predlog, naj bi se ta podpora izdatneje povišala, ni moglo doseči več, kakor povišanje za 10 gld. Torej pride pri poslednji vrsti učiteljev, o katerih govorim, vsled povišanja draginjske doklade od 20 gld. na 30 gld., na vsakega učitelja na dan 8·3 kr. To je tako majhna podpora, da bi si jo bila visoka zbornica končno tudi lahko prihranila, dasiravno bo seveda učiteljem tudi teh 30 gld. na leto prav prišlo. Ker pa vem, da bi kak predlog na povišanje te podpore, ako bi ga hotel staviti, ne našel prijaznega odmeva v visoki zbornici in bi si ne mogel pridobiti večine, zaradi tega samo izrekam željo, naj bi visoka zbornica, kadar bo zopet razpravljala o kakih željah in opravičenih zahtevah učiteljskega stanu, nasproti tem željam in zahtevam postopala nekoliko dobrohotneje, kakor danes.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, ima besedo gospod poročevalec Klun.

Poročevalec Klun:

Jaz moram v imenu finančnega odseka zagovarjati predloge, katere je on soglasno sklenil in katere priporoča visokemu zboru v sprejem. Gospodu poslancu Hribarju moram omenjati, da je visoki deželni zbor še pri vsaki priliki nasproti učiteljem pokazal svojo dobrohotnost in jako malo prošenj učiteljev je še bilo, na katere se visoki zbor ni mogel ozirati, ampak ki jih je naravnost odklonil. Jaz mislim, da bi se ta dobrohotnost pokazala še v veliko večji meri, ako bi naša dežela sploh bila v stanu, kaj več storiti za učitelje, kakor more storiti po svejih skromnih močeh. Ravno letos je pa dežela v tako veliki zadregi, da se na želje učiteljev ne more ozirati v tako obilni meri, kakor bi se utegnilo sicer zgoditi, zato moram, prav iz tega razloga nasprotovati tudi nasvetu, katerega je stavil častiti gospod poslanec Kranjskega in Loškega mesta. Ako bi se mi ozirali na njegov predlog, utegnilo bi se vprašati, zakaj smo se ozirali ravno na učitelje v Kranji in v Loki (Poslanec Povše: — Abgeordneter Povše: „Dobro, dobro!“) in zakaj ne tudi na učitelje v Kamniku, Trzinu, na Vrhniku itd., ker se je vendar cela vrsta učiteljev oglasila za to podporo,

deloma takih, ki jo že imajo in prosijo podaljšanja, deloma takih, ki si jo mislijo še pridobiti? Ali, gospoda moja, jaz mislim, da je deželni šolski svet pravo pogodil, ko je rekel, da razmere niso več tako silne, da bi se morale učiteljem sploh take podpore dovoljevati, ampak da to kaže le še gledé Ljubljane, kjer se bo vsled mnogih novih stavb stekalo mnogo unanjih ljudi, kar bo življenje silno podražilo. Dalje treba pomisliti, da bi tudi silno močno zadelo deželni zaklad, ako bi hoteli te podpore dovoliti vsem učiteljem, ki so se zanjo oglasili.

Mislim torej, da je čisto primerno, ako sprejmemo načelo, izraženo od deželnega šolskega sveta, in ako le za Ljubljanske učitelje dovolimo nekoliko, namreč za 10°/o višjo podporo, kakor jo predlaga deželni šolski svet. Teh 10°/o znaša 384 gld. več, kakor je nasvetoval deželni šolski svet; ako bi bili pa v odseku pritrdili predlogu gospoda poslancu Hribarja, bi morali razun tega izdati še 464 gld. več. To se je pri sedanjih razmerah deželnega zaklada zdelo finančnemu odseku vendarle nekoliko preveč, zato prosim v imenu finančnega odseka, da ostanete pri njegovem sklepu in odklonite predlog gospoda poslancu Globočnika.

Deželni glavar:

Preidemo na glasovanje. Prosim glasovati o odsekovem predlogu 1.

Gospodje, ki se strinjajo s prvim predlogom, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Prvi predlog je sprejet. K temu nasvetu je stavil gospod poslanec Globočnik dodatni predlog, ki se glasi:

„Ljudskim učiteljem v Kranji in Škofjiloki dovoli se iz deželnega zaklada potresna podpora za leto 1896. in sicer vsacemu po 30 gld.“

Gospodje, ki pritrujejo temu predlogu, izvolijo ustati.

(Se odkloni. — Wird abgelehnt.)

Predlog je padel. Sedaj prosim glasovati o nasvetu finančnega odseka pod točko 2., kjer se predlaga, da se za preteklo leto dovoli naučitelju Antonu Javoršku v Šiški potresna doklada 20°/o aktivitetnih užitkov njegovih, v znesku 83 gld. in učiteljici Franciški Wrus v Šiški pa 15°/o taka doklada v znesku 39 gld.

Gospodje, ki odobre ta predlog, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Končno prosim glasovati še o nasvetu finančnega odseka, točka 3., ki se glasi:

„S tem so rešene vse prošnje učiteljskega osebja, glede podelitve ali podaljšanja potresnih doklad.“

Gospodje, ki hočejo glasovati za ta predlog, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je:

- b) o prošnji učiteljske udove Kmet Ane za zvišanje odgojilnih doneskov, oziroma pokojnine;
- b) über die Petition der Lehrerswitwe Anna Kmet um Erhöhung der Erziehungsbeiträge, respective der Pension;

Poročevalec Klun:

Visoki deželni zbor! Učiteljeva udova Ana Kmet je vložila prošnjo, da bi jej visoki deželni zbor povišal pokojnino. Njen mož je bil učitelj pri sv. Lovrencu ob Temenici in je dné 10. marca l. 1895. na nagloma umrl, zapustivši osem neprekrbljenih otrok. Deželni šolski svet je odmeril udovi postavno pokojnino v znesku letnih 213 gld. 22 kr., otrokom pa vsakemu odgojnino po 13 gld. 33 kr., tako da dobiva ta udova vsega skupaj 319 gld. 57 kr. Ona pravi, da se je zaradi odgoje otrok morala preseliti v mesto, da pa s temi 319 gld. ne more živeti, ker samo za stanovanje plačuje 100 gld., tako da jej za živež, obleko i. t. d. preostaja samo 219 gld.

Šele pred kratkem sem imel priliko poudarjati, da velika družina s tako pičlimi dohodki sicer res ne more izhajati, da pa na drugi strani ni naloga deželnega zastopa, pri vsaki, postavno odmerjeni pokojnini ali odgojnini iluzorno delati postavo s tem, da poviša dotično pokojnino. Zlasti pa moram, kakor sem že večkrat in tudi že danes gledé prošenj učiteljev za potresne podpore poudarjal, omenjati, da pri sedanjih okoliščinah deželnega zaklada deželni zbor nikakor ne more izrednih takih milosti deliti; zato predlagam v imenu finančnega odseka:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Prošnja učiteljske udove Ane Kmet za povišanje odgojnine oziroma pokojnine se odklanja.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede k predlogu finančnega odseka? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) Ker ne, homo glasovali. Gospodje, ki se strinjajo s tem nasvetom, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Daljna točka je:

- (c) o prošnji županstva v Motniku gledé podpore za napravo vodovoda;
- c) über die Petition des Gemeindeamtes in Möttnig um Subvention für die Anlage einer Wasserleitung;

Poročevalec dr. Papež:

Visoki zbor! Županstvo v Motniku prosi podpore za napravo vodovoda. Ta prošnja je enaka

tistim, katerih smo že celo vrsto rešili v sedanjem zasedanji, prošenj namreč, ki bi morale prav za prav biti adresovane na deželni odbor, ker bi ta takoj ukrenil, kar je potrebno. Potrebno je pa tej prošnji najprej podatkov, ki so bistveni za vsako meritorno rešitev; potreben je načrt, proračun, potreben pa tudi izkaz o sklepu občinskega sveta, da so občani pripravljeni, dajati svoje prispevke k troškom naprave in da so pripravljeni, vzdrževati napravljeni vodovod. Vsled tega je upravni odsek sklenil, kar predlagam, namreč:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Prošnja se izroča deželnemu odboru v primerno rešitev.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim za glasovanje in prosim, da gospodje, ki odobre ta predlog, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Na vrsto pride:

- d) o prošnji mlinarja Adamiča Janeza v Ponikvah gledé podpore za iztrebljevanje požiralnikov;
- d) über die Petition des Müllers Johann Adamič in Bonique um Unterstützung für die Reinigung der Sauglöcher;

Poročevalec dr. Žitnik:

Visoki zbor! Posestnik Adamič Janez v Ponikvah, kateri je visoki zbornici že nekaj let sem znan vsled svojih prošenj, obrača se zopet do visokega zbora, da bi se mu vnovič podelila kaka podpora za iztrebljevanje požiralnikov. Kakor znano, dobil je dosedaj vsega skupaj 600 gld. podpore za iztrebljevanje požiralnikov in zavarovalna dela pri potoku Rašici. Kakor je iz letnega poročila deželnega odbora na strani 34. razvidno, prepričal se je v zmislu sklepa visoke zbornice, storjenega dné 13. februarja l. 1895. gospod deželni inženir Hraskey na lici mesta, da prosilec res vsako leto jako marljivo iztrebljuje požiralnike in vzdržuje dotična zavarovalna dela v dobrem stanji, in da ima s tem, akoravno je dobival podpore iz deželnega zaklada, vendar še veliko osebnih troškov. Lani novembra meseca, je dobil, ravno vsled priporočila gospoda Hraskega, podporo 100 gld., v novi prošnji pa navaja, da je minulo jesen nastala zopet taka povodenj, da je nekemu mlinarju Antonu Zakrajšku odnesla 33 kreljev in Jaki Pakižu žago, tretji mlinar Anton Adamič pa je imel škode 800 gld., ker so krelji odnesli kolesa in most čez vodó. Četrty mlinar Janez Adamič je imel tudi škodo, kakor tukaj navaja 250 gld. Vsa škoda se je cenila na 1.400 gld., cenili pa so jo, kakor pravi prosilec, menda žandarji. Na vsak način je bila škoda jako velika. Ker se te

škoda vsako leto ponavljajo, mislil je finančni odsek, da je treba, da bi tu deželni inženir nekaj stalnega, nekaj gotovega naredil, da se enkrat za vselej prepreči nevarnost, ki preti celi Dobropoljski dolini, in zato priporoča, naj bi deželni odbor letos pri prvi priliki odposlal deželnega inženirja na lice mesta, da pregleda škodo, preštudira, kako bi se dalo kaj trajnega narediti in napravi načrt.

Kar se tiče prošnje Janeza Adamiča za podporo, prepušča finančni odsek stvar previdnosti deželnega odbora. Če se bo deželni odbor prepričal, da je prosilec res imel škodo, naj mu da primerno podporo iz deželnega zaklada; predlog finančnega odseka pa, kakor rečeno, ne gre naravnost na podporo, ampak se glasi:

Visoki deželni zbor skleni:

„Deželnemu odboru se naroča, da letos prej ko mogoče odpošlje v Ponikve deželnega inženirja, ki naj na lici mesta pregleda poškodbe in gledé iztrebljevalnih in zavarovalnih del deželnemu odboru predloži potrebne nasvete v primerno rešitev.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede k temu predlogu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo predlogu finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka dnevnega reda je:

e) o prošnji katoliškega političnega društva v Vipavi za pospeševanje uravnave Vipavščice, oziroma za podaljšanje v to dovoljenega kredita.

e) des katholischen politischen Vereines in Wippach um Förderung der Regulierung des Wippachflusses, respective um Verlängerung des bewilligten Credites per 15.000 fl.

Poročevalec dr. Papež:

Visoki zbor! V imenu finančnega odseka imam čast poročati o prošnji katoliškega političnega društva v Vipavi da se blagovoljno pospešuje uravnanje Vipavščice, oziroma, da se podaljša kredit že privoljenih 15.000 gld.

Znano je, da bi uravnava vipavskih hudournikov po načrtu, kakor ga zahteva poljedelsko ministerstvo — ker slednjemu ne ugajajo dosedanji načrti — stal okolu 400.000 gld., in po načrtu z dvojnimi profilom in vrhu tega tudi še z nekimi odvišnimi zasipami celo okolo 500.000 gld.

Uvidevši, da ni mogoče tako drage načrte zvršiti, brez posebne in izdatne državne akcije, da je pa vsekako vendar nevarnost čedalje večja še celo za Vipavski trg in da se pomoči pač ne da še dalje odložiti, je vsled posebne prošnje slavni deželni zbor že leta 1894 stavil v proračun znesek

15.000 gld. za to, da bi se vsaj najpotrebnejša struga (cunette) napravila pri Vipavi, ker se je bilo nadejati, da bi bilo to vsaj za prvo pomoč dobro. Dotični kredit v ta namen se je leta 1895 podaljšal.

Letos se prosi vnovič za podaljšanje tega kredita v isti namen. Pri posvetovanji o tej prošnji je pa finančni odsek razširil razpravo ne samo na vprašanje o urejevanji vipavskih vodá, marveč tudi na druge potrebne uravnave drugih vodá v celi deželi, kakor tudi na drugovrstne amelioracije, katere so že leta za letom večinoma neizvršene na dnevnem redu visocega deželnega zbora.

Vsled te razprave je dospel finančni odsek enoglasno do prepričanja, da je silno nujno treba, opozoriti visoko vlado na organizovanje kmetiškega kredita v svrhu splošnje amelioracije v deželi; kajti gotovo je, da bi se morali ali davki tako neizmerno povišati, da bi jih dežela nikakor ne mogla prestati, ali pa da država prav izdatno deželi in posebno posameznim občinam ali pa kmetijskim zadrugam sega v pomoč s posebnim ukrepom izraženim v resolucijah, katere imam danes čast staviti v imenu finančnega odseka.

Ob enem je bil finančni odsek tudi mnenja, naj bi se vlada prosila za nekako začasno pomoč v svrhu palijativnih naprav, kakor bi bila to prej omenjena nova struga ali küneta pri Vipavi, katero bi takoj letos bilo mogoče zvršiti, — in da bi v to svrhu morda primerno in zadostno bilo, ako bi deželni prispevek znašal v to svrhu za letos 15.000 gld., to je oni prispevek, ki se je bil že leta 1894 dovolil. Dotični kredit bi se torej odvisno od rešitve zgoraj navedene prošnje pogojno podaljšal.

V to svrhu imam čast, staviti predlog za poslednjo resolucijo.

Vsi dotični predlogi finančnega odseka torej slove:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„1.) Z ozirom na čedalje večjo zadrego in bedo v gospodarstvu, kateri je treba v interesu države in prevelike večine državljanov nujno prihiteti na pomoč, z ozirom na to, da mora ta odpomoč zapopadati ne samo olajševanje raznih velikih bremen, kateri težijo gospodarstvo nerazmerno, marveč tudi zboljševanja vsake vrste v kmetijski upravi, — da pa nikakor ne zadostujejo niti sredstva prebivalcev, niti odredbe, katere je dosedaj ukrenila država v obrambo in v podporo kmetijstva, — marveč, da je v ta namen nad vsem kot prepotrebno želeli, naj bi se tudi poiskala in našla sredstva, primerna za zvršitev naloge, katera leži v tem, da se primerno organizuje kmetijski kredit potom obligatoričnih kmetijskih zadrug,

sklene deželni zbor vojvodine Kranjske, da nujno naprosi visoko vlado:

Naj ona z ozirom na obrazložene misli obrača vso svojo pozornost na vprašanje in zboljševanje kmetijske uprave in naj tudi, kakor hitro mogoče, potom državnega zakonodajstva potrebno ukrene v svrhu organizacije kmetijskega kredita v napominanem smislu.

2.) Dokler se pa organizacija gospodarskega kredita v tem smislu ne uredi, pozivlje se vlada, uvaževati: kako bi se v slučajih, v katerih se v navadno gospodarskem oziru razne regulacije vodá in prispevki dežele in udeležencev v smislu amelioracijskega zakona izpeljati ne dajo, našla že sedaj pota in sredstva, izpeljati take regulacije brez teh prispevkov.

3.) Prošnja katol. polit. društva v Vipavi izroči se deželnemu odboru z naročilom, da sestavi poseben „exposé“, v katerem naj popiše sedanje nastale vodne razmere v Vipavi ter pojasni, da sedaj preti tudi Vipavskemu trgu nevarnost.

Na podlagi teh razmer naj izposluje od c. kr. vlade, da se na lici kraja nastale razmere preiščejo in razsodi, ali bi ne bilo umestno in zvršljivo, delno uravnati te vodé. Za slučaj, da visoko kmetijsko ministerstvo temu pritrudi, pooblastuje se deželni odbor, da v to svrho porabi že pred dvem letom dovoljeni kredit 15.000 gld., ki se s tem za to leto podaljša.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Hribar, se je oglasil k besedi.

Poslanec Hribar:

Predlagam, da bi se v resoluciji izraz „kmetijski kredit“ povsodi izpremenil v „gospodarski kredit“, ker bi ta izraz bolj odgovarjal nemškemu izrazu „landwirtschaftlicher Credit“.

Poročevalec dr. Papež:

Strinjam se s tem predlogom in bom takoj popravil resolucijo o tem zmislu.

(Zgodi se. — Gehört.)

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, homo glasovali. Ker je gospod poročevalec ravnokar prečital predloge finančnega odseka, mislim, da jih ni treba še enkrat prečitati.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

Ker ni ugovora, prosim torej glasovati o odsekovem predlogu 1. in sicer s popravkom gospoda poslanca Hribarja, da se imata namreč besedi „kmetijski kredit“ popraviti v „gospodarski kredit“.

Gospodje, ki pritrjujejo temu predlogu, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Gospodje, ki pritrjujejo nasvetu pod točko 2., izvolijo ustati.

Predlog 2. je sprejet.

Gospodje poslanci, ki hočejo glasovati za predlog 3., izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet, in s tem je stvar rešena.

Preidemo k daljni točki dnevnega reda, to je:

14. Ustno poročilo upravnega odseka gledé cestne zgradbe iz Rovt v Ziri (k prilogi 35.).

14. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses in Angelegenheit des Straßenbaues von Gerenth nach Sairach (zur Beilage 35).

Poročevalec Lenarčič:

Visoka zbornica! Priloga 35. obravnava cestno progo, o kateri smo se dné 16. t. m. tukaj že precej razgovarjali. Gre se namreč zato, da cestni odbor Logaški prosi za uvrstitev ceste od Rovt do meje Idrijskega okraja med okrajne ceste, in dalje, da se visoka zbornica izreče za progo, ki je v dotični prošnji izrečena, namreč za Zirovsko cesto v Sovrški dolini.

Gledé prve točke predlaga deželni odbor, da se želji cestnega odbora Logaškega ugotovi. Upravni odsek se je o tej stvari posvetoval, pa prišel do zaključka, da zadeva še ni tako dozorela, da bi se že danes meritorno moglo o njej sklepati, ker je v tesni zvezi z ono, ki se je dné 16. t. m. obravnavala in ker je od tega, kako se bo ona zadeva rešila, tudi odvisna rešitev te zadeve. Enaka prošnja je bila namreč predložena tudi že od strani občine Rovtarske in tista prošnja se je dné 16. t. m. od visokega deželnega zbora tudi že rešila.

Usojam se torej v imenu upravnega odseka nasvetovati:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Rešitev prošnje okrajno-cestnega odbora logaškega odgodi se v smislu sklepa deželnega zbora z dné 16. januarija t. l. tolikanj časa, da bo dognano, kako se bo zvršila daljna cestna zveza Rovt s Zirom.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede k temu predlogu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati in prosim gospode, ki pritrjujejo predlogu finančnega odseka, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo k točki:

15. Ustno poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve v cestnem okraju Ribniškem v vasi Breg se nahajajočega, čez potok Bistrice državega mostú med stavbne objekte okrajnih cest (k prilogi 54.).

15. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung der im Straßenbezirke Reifnitz gelegenen, in

der Ortschaft Willingrain vorkommenden Brücke über den Feistritz-Bach in die Kategorie der Bezirksstraßen-Bauobjecte (zur Beilage 34).

Poročevalec Jelovšek :

Visoki zbor! Občina Ribniška je v svoji prošnji z dne 28. januarija l. 1895. naznanila, da je povodenj dne 16. januarija l. 1895. most čez Bistrico na Bregu močno poškodovala. V dotični prošnji prosi za podporo in ob enem, da bi se ta most prevzel med stavbe, ki spadajo med okrajne ceste. Ker v prošnji ni bilo nič natančnejega navedeno, ker ni bil pridejan noben proračun in so manjkali vsi potrebni podatki, sklenil je visoki deželni zbor, da se prošnja odstopi deželnemu odboru v poizvedovanje in poročanje. Deželni odbor je stvar pregledal in se prepričal, da je most res poprave potreben, na drugi strani pa je tudi poizvedel, ali bi bil cestni odbor pripravljen, prevzeti most med svoje zgradbe. Okrajni cestni odbor je soglasne izrekel svojo pripravljenost, in je tudi za popravo mostu dovolil Ribniški občini podporo 50 gld.

Sicer je most jako majhna stavba, dolgost znaša circa 11 m, širokost pa 4 m, važen je pa zato, ker ne služi samo prebivalcem na Bregu, ampak tudi za promet iz občin Dane, Jurjevica in Sušje, in tudi iz drgih sosednih občin.

Upravni odsek je popolnoma odobril nasvet deželnega odbora in predlaga sledeče :

„Visoki deželni zbor izvoli na podstavi § 7 v zvezi s § 23., točka 3., zakona z dne 28. julija 1889, leta, dež. zak. št. 17, skleniti :

1, V cestnem okraji Ribniškem se nahajajoči, v vasi Breg čez potok Bistrico držeči most z obojestranskima, z mostom v neločljivi zvezi stoječima dovoznima rampama uvrsti se med stavbne objekte okrajnih cest.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da zaradi zvršitve tega sklepa potrebno ukrene.

Der hohe Landtag wolle auf Grund des § 7 im Zusammenhange mit dem § 23, Punkt 3, des Gesetzes vom 28. Juli 1889, L. G. B. Nr. 17, beschließen :

1. Die im Straßenbezirke Reifnitz gelegene, in der Ortschaft Willingrain vorkommende Brücke über den Feistritz-Bach sammt den einen untrennbaren Bestandtheil derselben bildenden beiderseitigen Zufahrtsrampen wird in die Kategorie der Bezirksstraßen-Bauobjecte eingereicht.

2. Der Landesauschuss wird beauftragt, wegen der Durchführung dieses Beschlusses das Nöthige zu veranlassen.“

Deželni glavar :

Želi kdo besede?

(Niče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki se strinjajo s tema predlogoma, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predloga sta sprejeta.

Daljna točka je :

16. Poročilo upravnega odseka gledé uvrstitve nekega občinskega pota v Kočevskem cestnem okraji med okrajne ceste (k prilogi 40.).

16. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Einreihung eines Gemeindeweges im Straßenbezirke Gottschee in die Kategorie der Bezirksstraßen (zur Beilage 40).

Berichterstatter Loy :

Hohes Haus! Wie aus dem vorliegenden Berichte des Landesauschusses zu entnehmen ist, hat die Gemeindevertretung von Gottschee, beziehungsweise der Bezirksstraßenauschuss von Gottschee um die Einreihung des von Gottschee zur Ortschaft Selle führenden Gemeindeweges in die Kategorie der Bezirksstraßen angeucht. Die Gründe, die für diese Einreihung sprechen, sind in dem Berichte des Landesauschusses klar dargelegt und ich habe meinerseits nichts beizufügen. Erwähnen will ich nur noch, daß auf dem genannten Wege seit der Inbetriebsetzung der Dampfsläge im Hornwalde jährlich mehr als 25.000 Kubikmeter Holz verfrachtet werden, daher das Ansuchen vollständig gerechtfertiget erscheint. Da diese Straße von der erwähnten Industrieunternehmung regelmäßig und im größeren Maße benützt wird, wird es Sache des Bezirksstraßenauschusses sein, dieselbe im Sinne des § 21 des Straßengesetzes zu einer Beitragsleistung behufs Erhaltung der Straße heranzuziehen.

Ich beehre mich demnach im Namen des Verwaltungsausschusses dem hohen Hause den Antrag zur Annahme zu empfehlen, welcher lautet :

Visoki deželni zbor izvoli skleniti :

1. Občinski pot, ki se pri Kočevji od Kočevsko-Koprivnisko-Črnomaljske okrajne ceste odcepi in drži čez Šalkovas v Sele do tje, kjer se spoji s cesto, katero vzdržujejo zasebniki, se uvrsti med okrajne ceste.

2. Ta občinski pot je uravnati in pripraviti v stanje predpisano za okrajne ceste, predno se izroči v oskrbo okrajnega cestnega odbora Kočevskega.

3. Deželnemu odboru se naroča, da zaradi zvršitve tega sklepa potrebno ukrene.

Der hohe Landtag wolle beschließen :

1. Der bei Gottschee von der Gottschee-Resselthal-Ishernembler Bezirksstraße abzweigende, über Schalkendorf nach Selle bis zum Anschlusse an die von Privataten erhaltene Straße führende Gemeindeweg wird in die Kategorie der Bezirksstraßen eingereicht.

2. Die Regulirung und Instandsetzung dieses Gemeindeweges in einem für die Bezirksstraßen vorgeschriebenen Zustand ist vor der Uebergabe desselben in die Obforge des Gottscheer Bezirksstraßen-Ausschusses zu bewirken.

3. Der Landesauschuss wird beauftragt, wegen der Durchführung dieses Beschlusses das Erforderliche zu veranlassen.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati in prosim gospode, ki pritrjujejo predlogom upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlogi so sprejeti.

Na vrsto pride:

17. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstev v Idriji, Dolih in Rovtah za uvrstitev občinske ceste Idrija-Dole-Rovte med okrajne ceste.

17. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinden Idria, Dole und Gerenth um Einreihung der Gemeindefraße Idria-Dole-Gerenth unter die Bezirksstraßen.

Poročevalec Lenarčič:

Visoka zbornica! Čast mi je, v imenu upravnega odseka poročati o prošnji županstev v Idriji, Dolih in Rovtah za uvrstitev občinske ceste Idrija-Dole-Rovte med okrajne ceste. Prošnja gre na to, da bi se tista cesta, takozvana „stara Idrijska cesta“, ki je bila nekdanj državna cesta, pa je sedaj kakih 30 let sem občinska cesta, zopet spremenila iz občinske ceste v okrajno cesto in bi torej pripadala v oskrb Idrijskega cestnega odbora. V prošnji se navaja, da je ta cesta najkrajša zveza Idrije z Ljubljano, dalje da vodi skozi imovite občine Jeličevrh, Gora, Zavrac, Idrišče, Medvedje Brdo, Žiberše do ceste, ki pelje iz Logatca proti Rovtam, ki se je v zadnjem času popravila. Cesta samo po sebi je kot bivša državna cesta grajena tako, da iz tega ozira ni nikakoršnega pomisleka, da bi se ne mogla sprejeti med okrajne ceste, kajti široka je 5 m, nahaja se v dobrem stanu in je bila v zadnjem času v Dolski občini popravljena, kar je prouzročilo 300 gl. stroškov.

V prošnji se nadalje navaja, da bi bila cesta mestu Idrijskemu in Idrijskemu rudniku v veliko korist, zlasti zaradi tega, ker bi bil olajšan promet z drvami in živežem proti Idriji. Dalje je v prošnji omenjeno, da bi se s to cesto ognilo neki nepriliki; kader namreč ob hudi zimi plazovi v Zali zabranijo promet, bi bil po tej cesti promet še vedno mogoč. Končno omenja prošnja še to, da se s predlogom, da se sprejme ta cesta med okrajne ceste, strinjata tudi cestni odbor Idrijski in vodstvo idrijskega rudokopa. Dotični izjavi Idrijskega cestnega odbora in Idrijskega rudokopa pa prošnji nista priloženi, in zato jo upravni odsek ni mogel končno rešiti, ampak je storil sklep, da naj bi se poprej poizvedelo mnenje idrijskega cestnega odbora in idrijskega rudokopa in šele potem, ko bi došli dotični izjavi, naj bi se

prošnja uslišala, ako se izjavi glasite v ugodnem zmislu.

Usojam si torej v imenu upravnega odseka predlagati:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Prošnja županstev v Idriji, Dolih in Rovtah za uvrstitev občinske ceste Idrija-Dole-Rovte med okrajne ceste izroči se deželnemu odboru z naročilom, naj poizve mnenja prizadetih cestnih odborov in idrijskega rudnika, ter naj, ako bodo ta poročila ugodna, potrebno ukrene, da se prošnji ustreže.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrjujejo predlogu upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Na vrsto pride:

18. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Dolu za uravnavo Kamniške Bistrice pri Dolu.

18. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes in Lustthal um Regulierung der Steiner Feistritz bei Lustthal.

Poročevalec Kersnik:

Visoka zbornica! Županstvo v Dolu prosi nujno, da se uravna Kamniška Bistrica pri izlivu v Savo in sicer od izliva navzgor do Beriške ceste. S to prošnjo se je že vnovič sprožilo vprašanje, s katerim se je visoki deželni zbor že večkrat bavil, katero je pa, posebno v zadnjem času vsled silnih elementarnih dogodkov postalo eminentno v pravem pomenu besede.

Visoki deželni zbor se je s tem vprašanjem bavil vprvič leta 1885. in sicer tedaj, ko se je začela regulovati Sava; tedaj se je sprožila misel, da bi bilo pri uravnavi Save pri Dolu dobro, da bi se pritegnil tudi spodnji del Bistrice od Beriškega mostu do izliva k uravnavnemu delu, ker bi bilo le s tem mogoče odstraniti ves slabi vpliv, katerega ima Bistrica, ki nosi veliko gramoza saboj na Savsko strugo. Vlada se je v tem vprašanju a priori postavila na negativno stališče, češ, da se že pri izdelovanju dotičnih načrtov ni oziralo na Bistrico in sploh, da je za regulacijo Bistrice poklicana v prvi vrsti dežela ne pa država. Ravnotako vprašanje kategorizovanja naših rek še ni bilo na dnevnem redu — prav za prav še danes ni rešeno — in tako je stvar nekoliko let spala. Leta 1889. se je v visoki zbornici v seji dne 31. oktobra vnovič sklenilo, da se ima Bistrica

pritegniti Savskim uravnalnim delom in tedaj se je deželnemu odboru naročilo, da prosi vlado, naj odpošlje kak organ, ki bi preskrbel načrt. Vlada je tej zahtevi res ustregla, vladni inženir je napravil načrt, in troški, kakor se gospodje morebiti še spominjajo, so se preliminirali na okroglih 45.000 gld. A vlada je zopet rekla, da je regulovanje Bistrice stvar dežele in da ona ne more ničesa prispevati. Leta 1890. se je zadnjič govorilo o tej stvari, ko se je obravnaval dotični oddelek letnega poročila in takrat se je vnovič izrekla do vlade prošnja, da naj se končno izjavi, ali bi prevzela oni spodnji del Bistrice med svoja uravnalna dela, ali pa vsaj, ali bi bila pripravljena dati kak prispevek. O tem, je-li prišel od vlade kak odgovor ali ne, danes ni sledu, ker se je iz neznanih vzrokov načrt z vsemi akti vred pri deželnem odboru nekam založil, tako da torej danes stojimo tam, kjer smo stali leta 1890.; samo da je vprašanje regulovanja Bistrice med tem časom postalo veliko nujnejše, kakor je bilo takrat, kajti sedaj se že vidijo slabi vplivi tega hudournika na Savsko strugo, in ako vlada res ostane nasproti temu regulovanju na prejšnjem svojem strogo negativnem stališču, bati se je najhujših posledic za Savska uravnalna dela. Vlada bo na vsak način prisiljena nekaj storiti; do tedaj pa bo tudi vas Dol vedno v največji nevarnosti. Vsled uravnalnih del pri Savi se je namreč Bistrica ravno pri Beriškem mostu vzdignila za več kakor 1 m; pri povodnjih teče mimo mostu in kmalu si bo poiskala novo pot čez najrodovitnejša polja do vasi Dol. Kakšna bi bila škoda, se ne da proračunirati, gotovo pa je, da bi bila to prava katastrofa za celo okolico ob spodnjem delu Bistrice.

Pri vseh obravnavah, ki so se v tej stvari tekom 10 let vršile v visokem zboru in v odsekih, oziralo se je tudi na regulovanje Bistrice v zgor-njem delu od Beriškega mostu do Kamnika, ozi-roma, ker je Bistrica eminenten hudournik, tudi višje, ker bi bilo treba pritegniti menda celo do-lino med planinami in ravnino do Ihana, ter zvr-šiti deloma zgradbe, kakor pri hudournikih na Gorenjskem. To vprašanje bo v kratkem po-stalo jako nujno in bo vedno bolj trkalo na duri visoke zbornice. Da bo jako težko, pridobi-ti adjacente, tega si upravni odsek ni prikrival. Brez teh pa rešitev ne bo mogoča; ker brez prispevka adjacento, brez ustanovitve vodne za-druge ne bo mogoče, doseči prispevka iz meli-joracijskega zaklada, in brez te izdatne pomoči tudi ni misliti na deželni prispevek. To so bila uvaževanja, s katerimi se je bavil upravni odsek, gledé prošnje pa pač ni mogel družega skleniti, nego da deželni odbor gledaj, da se dobi oni načrt, ki se je založil in o katerem baje že 5 let ni no-benega sledu (Poslanec Hribar: — Abgeordneter Hribar: „Cujte!“). Zaradi tega je sklenil odsek, da se odstopi ta prošnja deželnemu odboru s strik-tnim naročilom, da z vsemi silami gleda na to, da se poišče načrt in da o tem vprašanju poroča v prihodnjem zasedanju. Seveda bo deželnemu

odboru tudi skrbeti, da se še jedenkrat spusti v dogovor z vlado, ali ne bi ona venderle hotela odstopiti od prej označenega stališča in prevzeti spodnji del Bistrice med Savska uravnalna dela. Ako bi to ne bilo mogoče, treba bo, da dežela sama preskrbi sredstva, s katerimi se bodo troški pokrili, ki so, kakor sem prej omenil, proračunjeni na 45.000 gld. Kako bo rešiti vprašanje gledé prispevkov adjacento, to je pa tudi stvar, katero naj dožene deželni odbor.

V imenu upravnega odseka imam le čast predlagati:

Visoki deželni zbor skleni:

„Prošnja se odstopi deželnemu odboru z naročilom, da vprašanje o regulovanju izliva Bistrice, gledé katerega je že izdelan načrt, z vsemi silami pospeši, ter ob uspehu v prihodnjem zasedanju poroča.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Kajdiž ima besedo.

Poslanec Kajdiž:

Predlog gospoda poročevalca, ki meri na to, da deželni odbor pospešuje izvršitev sklepov visokega deželnega zbora glede uravnave Bistrice v njenem iztoku v Savo, in sicer: da se visoka c. kr. deželna vlada prosi, naj ona prevzame njeno uravnavo kot v državni interes spadajočo zadevo, kot zastopnik onega kraja prav toplo priporočam. Dovoljsem si pa temu predlogu dodati mali pristavek:

„Deželni odbor naj v teku l. 1896. odloči in pošlje tehniku na lice mesta, da pregleda in presodi Bistriško strugo od Domžalskega mostu do iztoka ter v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete.“

Tako bi se uravnava mogla nekako sistema-tično izvršiti. Ta pristavek tem bolj priporočam, ker je občina Ihanska v tej zadevi poslala mej tem zasedanjem prošnjo deželnemu odboru.

V resnici, ako gre človek od domžalskega mostu ob obrežji Bistrice, vidi, kako ta deroči potok trga kos za kosom njiv in travnikov; dalje se struga, ki je že sedaj jako plitva, vedno zvišuje in tako opravičuje strah, da prestopi svoje meje in preplavi vso Dolsko dolino. Pač je opravičen strah za vasi ležeče ob obrežji. Kmetovalec res stoji nezmožen nasproti tem elementarnim silam. Prosim torej visoko zbor-nico, naj blagohotno sprejme predlog upravnega odseka z navedenim pristavkom.

Deželni glavar:

Gospodje, ki podpirajo dodatni predlog gospoda poslanca Kajdiža, izvolijo ustati.

(Podpre se. — Wird unterstützt.)

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, ima gospod poročevalec besedo.

Poročevalec Kersnik :

Proti predlogu upravnega odseka se gospod predgovornik ni obračal, temveč ga je le priporočal. Kar se pa tiče njegovega dodatnega predloga, sklicujem se na to, kar sem že v utemeljevanji odsekovega nasveta omenil, poudarjam pa še jedenkrat, da po mojem mnenju na regulovanje cele Bistrice sploh ni misliti brez prispevki iz melioracijskega zaklada, ker tistih 50⁰/₀, kateri bi se tam dobili, dežela nikakor ne bi mogla pogrešati. Na ta prispevek pa ni misliti, ako se vodna zadruga ne ustanovi. Dokler te ni, ostane želja glede regulovanja Bistrice le platonična. Tu pa bi jaz razodel neko tiho misel svojo, da naj bi se od druge poklicane in sicer najbolj poklicane strani, od strani ravno onega stanu, kateremu pripada častiti gospod predgovornik, vplivalo na kmetsko prebivalstvo, da bi se v njem pričelo gojiti nekoliko več čuta za skupno delovanje. Brez tega ne pridemo do vodnih zadržug. Zgodovina regulovanja Mirne nas uči, s kakimi težavami so zvezane ustanovitve vodnih zadržug, takih jako koristnih naprav, katerih žalibog na Kranjskem še nobene nimamo. To bi bilo pravo polje, pravi predmet za poučevanje ljudstva in jaz bi toplo želel, da bi se to poučevanje povsodi vršilo, kjer je treba takih del. Morebiti se dotaknem te stvari pozneje še jedenkrat, ko se bo govorilo o kmetijskih zadržugah. Predlog častitega gospoda predgovornika se mi zdi sicer prav platoničen, vendar ga, kakor tudi predlog upravnega odseka, priporočam visoki zbornici v sprejem.

Deželni glavar :

Gospodje poslanci, ki se strinjajo s predlogom upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto. Sedaj prosim še glasovati o dodatnem predlogu gospoda poslanca Kajdiža.

Gospodje, ki hočejo glasovati za ta dodatek, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je :

19. Ustno poročilo upravnega odseka gledé podpore živinozdravniku v Radoljci za službena pota v Bohinj.

19. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Eingabe der k. k. Landwirtschaftsgesellschaft, inbetreff der Subvention dem Bezirksthierarzte in Radmannsdorf für Dienstwege in die Wochheim.

Poročevalec Povše :

Visoki zbor! Kmetijska družba je podala visokemu zboru prošnjo, s katero zvršuje sprejeti nalog, katerega jej je dal občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske meseca julija minulega leta. Ravna se, da

bi deželni zastop dovolil deželnemu odboru sredstva, in sicer začasno, v ta namen, da bi se plačevale potnine okrajnemu živinozdravniku Radoljskemu, da bi zahajal redno vsak teden v Bohinj in tako na razpolago bil živinorejcem v Bohinjski dolini. Z vso pravico navaja kmetijska družba v svojej prošnji, da je okraj Radoljski tako obsežen, da ni misliti, da bi živinozdravnik mogel redno zahajati v razne podokraje, oddaljene po več ur, posebno v Bohinj, in iz tega sklepa, da bi bilo delovati na to, da se v Bohinji s časom nastavi poseben živinozdravnik, kateremu naj bi država in dežela zato dala posebno nagrado. Kdor pozna razmere našega divnega Bohinja, naše kranjske Švice, kdor upošteva, da je od Radoljce, kjer ima živinozdravnik svoj sedež, celih šest ur oddaljena in da ta del dežele res dela zase nekaj poseben svet, nekako posebno deželico, mora priznati, da je vloga kmetijske družbe opravičena, zlasti če upošteva, da ta kraj skorej izključno le živi od živinoreje, osobito odkar so nehali delovati plavži, torej odkar ni več tistega zasluzka z vošnjami. Če kdo upošteva, da se tamošnje ljudstvo odlikuje po marljivi živinoreji, v kateri edino nahaja vir svojega blagostanja in svoj obstanek, mora priznati, da moramo, ako hočemo temu marljivemu ljudstvu dati tudi sredstva v nadaljni razvoj in prospeh, preskrbeti mu umnega živinozdravnika, ki bo živinorejcem v slučajih kake nezgode na razpolago.

Upravni odsek je uvaževal vse te razloge in me je pooblastil staviti sledeči predlog :

Visoki deželni zbor naj sklene :

„Vloga c. kr. kmetijske družbe kranjske glede podpore okrajnemu živinozdravniku v Radoljci za uradna redna potovanja v Bohinj se izroča deželnemu odboru s priporočilom, da glede tega potrebno ukrene.“

Deželni glavar :

Zeli kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje, ki pritrjujejo temu predlogu, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Na vrsto pride :

20. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Lokvice, okraj Černomelj, da bi deželni hidrotehnik izdelal načrte za napravo vodovoda.

20. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinde Lokwitz, Bezirk Tschernembl, um Anordnung eines landschaftlichen Technikers zur Anfertigung von Plänen für eine Wasserleitung.

Poročevalec Povše:

Občina Lokvica, okraja Črnomaljskega, obrnila se je s prošnjo do visoke deželne zbornice, da bi ona hotela tudi tej pokrajini nakloniti ono dobroto, kakršno je drugim delom tega Črnomaljskega okraja že naklonila. Visoka zbornica se spominja, da je sklenila napraviti velik vodovod, ki bo mnogim vases v Črnomaljskem okraji služil v veliko srečo. Enake razmere, kakor v teh vaseh, so tudi v občinah Lokvica in Grabovec, kjer se ravna za skorej 200 hišnih števil, katerim bi bila napeljati pitna voda. Razlogi so tisti, kakor pri drugih vaseh, katere so že deležne tega vodovoda, ki se je v tem času pričel graditi. Tudi tukaj se ljudje osobito v poletnem času nahajajo v položaji, da morajo daleč hoditi po vodo, ki je vsled skorej poldnevne vožnje vsa gorka, predno se spravi domov. Ljudje in živina trpe silno vsled pomanjkanja vode in v istotako žalostnem položaji je pokrajina glede požarne nevarnosti.

Upravni odsek sicer principijelno priznava, da so odnošaji taki, da je prošnja glede dobave vode tudi za ta okraj opravičena, ampak pri prošnji se ne nahaja noben načrt, po katerem bi bilo mogoče, vodo napeljati. Prosileci sicer pravijo, da je na Gorjancih nek studenec, iz katerega bi se dala napeljati voda in ker je ta studenec v višji legi, kakor te vasi, bi napeljava vode tudi ne bila težavna, ker bi se vršila po naravnem strmecu ali padcu. Visoki zbornici je znano, da je pri deželnem odboru nakopičenih malone že 100 prošenj enakega obsega in zato ni mogel upravni odsek staviti drugega predloga, kakor ga stavlja pri drugih takih prošnjah, ampak pooblastil me je, da predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Prošnja občine Lokvice v Črnomaljskem okraji se izroča deželnemu odboru v rešitev.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Schweiger ima besedo.

Poslanec Schweiger:

Občina Lokvice pri Metliki prosi, da bi deželni hidrotehnik izdelal načrte za napravo vodovoda. Sosedna suhorska občina se je meseca decembra minulega leta z jednako prošnjo obrnila do deželnega odbora. Obe občini imate 2500 prebivalcev, katere poleg drugih nadlog tare ena najbolj občutljivih, in ta je pomanjkanje zdrave pitne vode za ljudi in živino. Pri vsaki večji suši morajo po vodo v Metliko, kamor imajo bližnje vasi po jedno uro, oddaljene celo poltretjo uro, toliko in še več nazaj, če se poleg težke vožnje zlasti v poštev vzamejo veliki klanci na državni cesti od Metlike skozi lokviško in suhorsko občino. Lahko rečem, da ni mnogo krajev, kjer bi bili ljudje zaradi vode take sirote, kakor so v teh

dveh občinah. Če je katera prošnja opravičena, je gotovo ta; zatorej jo prav toplo priporočam. Prosilci žele, da pride deželni hidrotehnik. Jaz opozarjam na to, da se letos prične s črnomaljsko-semiškim vodovodom, sigurno bo tje hodil hidrotehnik, da nadzoruje delo. In pri taki priliki naj gre na Suhor in Lokvice, ki ste si sosedni občini in tudi blizo Semiča. Prosim torej, da deželni odbor še letos pošlje inženirja v omenjeni občini in tako ustrezne prošnji mnogoštevilnega in revnega prebivalstva.

Deželni glavar:

Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, ima gospod poročevalec besedo.

Poročevalec Povše:

Častiti gospod predgovornik ni storil nobenega predloga, ampak je le izrekel iskreno željo in prošnjo, da naj bi se glede na dejanske razmere deželni odbor usmilil teh ljudi in naročil gospodu deželnemu inženirju, da stvar pregleda pri priliki, ko bo šel nadzorovat zgradbo Črnomaljskega vodovoda, kar bo tako pogostoma storil. Nadejaje se, da bo deželni odbor gotovo uvaževal to opravičeno željo, nimam drugega omeniti, kakor da jo tudi jaz toplo priporočam iz tega mesta.

Deželni glavar:

Prosim sedaj glasovati.

Gospodje, ki pritrjujejo predlogu upravnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

21. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčin Studor in Stare fužine za zboljšanje planin Udičevrh, Grintojca in Tost.

21. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Untergemeinden Studorf und Althammer um Verbesserung der Alpen Udičevrh, Grintojca und Tost.

22. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Srednjavas v Bohinji za zboljšanje planin Konjšica in Praprotnica.

22. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeinde Witterdorf in der Wochein um Verbesserung der Alpen Konjšica und Praprotnica.

Poročevalec Povše:

Ker obsegata točki 21. in 22. eno in isto stvar in ker je upravni odsek sklenil, glede obeh točk eno in isto predlagati, prosim dovoljenja, da smem o obeh poročati ob enem.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec želi o točkah 21. in 22. skupno poročati. Ako nihče temu ne ugovarja (Nihče ne ugovarja. — Kein Widerspruch.) — zmatram, da je visoka zbornica s tem zadovoljna in prosim gospoda poročevalca, da v tem smislu poroča.

Poročevalec Povše:

Podobčina Srednjavas v Bohinji prosi podpore zaboljšanje planin Konjšica in Praprotnica in navaja v svoji prošnji, da sta te dve planini v jako zanemarjenem, revnem in slabem stanu, da se namestu prave trate nahaja skorej samo ruševje in da so se sedaj kmetje lotili iztrebljanja in kultiviranja. Prošnji je pridejan nek proračun, katerega je vidiralo oziroma potrdilo županstvo v Srednjevasi in iz katerega je razvidno, da bodo imeli za iztrebljevanje okoli 200 oralov zemlje blizu 1000 gld. troškov, potem za napravo 5 mlak iz dobre ilovice 150 gld. in za popravo poti 120 gld., vsega skupaj torej 1270 gld. troškov. Seveda se bo ta potreščina skorej izključno zvršila samo z delom, posebnih umetnih stavb tukaj ne bo.

Ravnotako prosita podobčini Studor in Stare fužine podpore iz deželnega zaklada zaboljšanje planin Udičenvrh, Grintojca in Tost. Tudi te dve podobčini polagata nek proračun, po katerem bodo dotični troški znašali blizu 800 gld. Glede tega, da je visoka zbornica svoječasno v prospeh planinarstva na Gorenjskem že izvolila določiti posebno svoto 1000 gld. in je visoka zbornica uvaževala važnost planinarstva v prospeh tamošnjih krajev, menil je upravni odsek, da je opravičeno, ako priporoča uslišanje teh prošenj, osobito pa, ker se dotični kredit, ki ga je visoka zbornica dovolila pred dvema letoma, še ni porabil. Nekaj je preostankov, iz katerih bo deželni odbor, kateremu se odstopita prošnji, zamogel uslišati prošnji in dovoliti prosilec denarno podporo.

Ravnotako me je upravni odsek pooblastil, predlagati, da naj se deželnemu odboru tudi naroči, da skuša pri poljedelskem ministerstvu izposlovati primerno podporo, tako da bodo ljudje, če tudi zneski ne bodo veliki, vendar nekako prepričani, da se jim hoče dobro storiti in da se jih hoče podpirati, da bi se tem marljiveje lotili iztrebljevanja pašnikov, ob enem pa tudi služili drugim v uzgled glede amelioriranja planin. Upravni odsek, uvažuje veliko važnost planinarstva v celi deželi, osobito pa na Gorenjskem in uvažuje važnost planinarstva posebno v Bohinjski dolini, bil je mnenja, da bi se deželnemu odboru naročilo, da v bodoče vstavlja v proračun primerno svoto v svrhu pospešitve planinarstva.

Na podlagi teh dejanskih razmer, kakeršne so na kranjskih planinah, o katerih so se strokovnjaki izrekli, da so glede trav, ki rastejo na njih, jako izvrstne, o katerih so pa ob enem tudi izrekli res trpko sodbo, da so malokje v tako zanemarjenem in revnem stanu, kakor ravno na Kranjskem, menim v imenu upravnega odseka opravičen biti, da naprosim visoko zbornico, da tudi tretjemu delu predloga pritrdi, v katerem se priporoča: „Ob enem se mu naroča, da v bodoče v proračun deželni ustavi primerno svoto v svrhu pospeševanja planinarstva“.

Na podlagi teh besed dovoljujem si staviti sledeče pregloge:

Visoki deželni zbor naj sklene:

„Prošnji podobčini Studor in Starafužina kakor tudi ona podobčine Srednjavas v Bohinji izročate se deželnemu odboru, da jih reši in prošnji ugoditi ter nakaže podporo iz preostankov svote, dovoljene v svrhu pospeševanja planinarstva.“

Ob enem naj skuša prosilec tudi od vis. kmetijskega ministerstva izposlovati kake državne podpore.

Ob enem se mu naroča, da v bodoče v proračun deželni ustavi primerno svoto v svrhu pospeševanja planinarstva.“

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Ažman ima besedo.

Poslanec Ažman:

Visoka zbornica! Upam, da bo predlog častitega gospoda poročevalca o teh prošnjah enoglasno sprejet. Opozarjal bi samo, da je visoka zbornica že v prejšnjem času votirala primerno svoto za povzdigo planinarstva in mlekarstva, ali vendar moram opomniti, da s temi podporami Bohinjskemu ljudstvu še ne bo pomagano, zakaj najhujše vprašanje, vprašanje obstanka za Bohinjce je ravno v prikrajšanji pašnikov ležeče. Zato si pridržujem, da bom pri prihodnji ugodni priliki o tem kaj več govoril. Za danes samo te dve prošnji visoki zbornici topla priporočam.

Deželni glavar:

Gospod poslanec Ažman ni stavil nobenega predloga, temveč je le podpiral predloge upravnega odseka. Želi še kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Preidemo torej na glasovanje. Gospodje, ki pritrjujejo predlogom upravnega odseka, izvolijo obsesti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlogi so sprejeti.

Sedaj pride na vrsto:

23. Volitev deželnega odbora.**23. Wahl des Landesauschusses.**

Deželni glavar:

§ 12. deželnega reda določuje:

(bere: — liest:)

„Ein Landesauschussbeiziger wird durch die von der Wählerclasse des großen Grundbesizes (§ 3, I) gewählten Abgeordneten, Einer durch die von der Wählerclasse der Städte und Märkte und der Handels- und Gewerbekammer (§ 3, II) gewählten Abgeordneten, Einer durch die von der Wählerclasse der Landgemeinden (§ 3, III) gewählten Abgeordneten und Einer von der Landesversammlung aus der Mitte des Landtages gewählt.“

Jede solche Wahl geschieht durch absolute Mehrheit der Stimmenden.

Kommt bei der ersten und zweiten Wahlhandlung keine absolute Mehrheit zu Stande, so ist die engere Wahl zwischen jenen beiden Personen vorzunehmen, welche bei der zweiten Wahlhandlung die meisten Stimmen erhalten haben.

Bei Stimmengleichheit entscheidet das Loß.“

Enega prisednika v deželni odbor volijo poslanci za veliko posestvo (§ 3. I), enega poslanci za mesta, trge in trgovsko zbornico (§ 3. II), enega poslanci za kmetske občine (§ 3. III), ter enega vsi zbrani deželni poslanci izmed sebe.

Vsaka taka volitev se godi z nadpolovično večino glasovalcev.

Če ni nadpolovične večine, kadar se voli prvič in drugič, naj nastopi ožja volitev med tistima dvema, ktera sta imela največ glasov, ko se je drugič volilo.

Kadar je enoliko glasov, rzsodi žreb (lozanje).“

§ 13. pa slove:

(bere: — liest:)

„Für jeden Ausschussbeiziger wird nach dem Wahlmodus des vorigen Paragraphes ein Ersatzmann gewählt.“

Wenn ein Ausschussbeiziger, während der Landtag nicht versammelt ist, mit Tod abgeht, austritt, oder auf längere Zeit an der Besorgung der Ausschussgeschäfte verhindert ist, tritt der Ersatzmann ein, welcher zur Stellvertretung jenes Ausschussbeizigers gewählt worden ist.

Ist der Landtag versammelt, so wird für den bleibend abgängigen Ausschussbeiziger eine neue Wahl vorgenommen.

Vsacemu prisedniku deželnega odbora se izvoli namestnik, kakor je ukazano voliti v poprejšnjem odstavku (paragrafu).

Če kak odborov prisednik tačas, ko deželni zbor ne zboruje, umerje, odstopi, ali dalje časa ne more opravljati odborovega dela, nastopi namestnik, kateri je zanj izvoljen.

Če deželni zbor zboruje, takrat se izvoli nov odborov prisednik namesti kakšnega tacega, kateri nič več ne more hoditi v odbor.“

Volitev se bo vršila v tem redu, kakor ga določuje volilni red in sicer pride na vrsto veleposestva.

Ich bitte die Herren vom Großgrundbesitze, in der Reihenfolge, wie sie aufgerufen werden, die Stimmzettel für die Wahl eines Landesauschussbeizigers abzugeben.

(Sklicuje imena poslancev iz skupine veleposestva. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie des Großgrundbesizes auf.)

Ich ersuche die Herren Abgeordneten Baron Liechtenberg und Kernnik das Scrutinium zu übernehmen.

Prosim gospoda poslanca barona Liechtenberga in Kernnika, da izvolita prevzeti skrutinij.

(Po kratkem odmoru. — Nach kurzer Pause.)

Es wurden abgegeben 9 Stimmzettel; 8 Stimmzettel lauten auf den Herrn Abgeordneten Dr. Schaffer, 1 auf den Herrn Abgeordneten Baron Wurzbach.

Oddanih je bilo 9 glasovnic in sicer je dobil 8 glasov gospod poslanec dr. Schaffer, in 1 glas gospod poslanec baron Wurzbach.

Izvoljen je torej gospod poslanec dr. Schaffer.

Ich erlaube mir, den Herrn Abgeordneten Dr. Schaffer zu fragen, ob er die Wahl annimmt.

Abgeordneter Dr. Schaffer:

Ich nehme die Wahl an.

Deželni glavar:

Ich bitte nunmehr zur Wahl des Landesauschussbeiziger-Stellvertreters zu schreiten.

Ich ersuche die Herren Abgeordneten aus der Curie des Großgrundbesizes, in der Reihenfolge, wie ich die Namen vorlesen werde, die Stimmzettel abzugeben.

(Sklicuje imena poslancev iz skupine veleposestva. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie des Großgrundbesizes auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kurzer Pause.)

Es wurden 9 Stimmzettel abgegeben, und zwar entfallen auf den Herrn Abgeordneten Baron Wurzbach 8. Ein Stimmzettel war leer.

Od 9 glasovnic, ki so bile oddane, je dobil gospod poslanec baron Wurzbach 8 glasov; 1 glasovnica je bila prazna.

Ich erlaube mir anzufragen, ob der Herr Abgeordnete Baron Wurzbach die Wahl zum Landesauschussbeiziger-Stellvertreter annimmt.

Abgeordneter Freiherr v. Wurzbach:

Ich nehme die Wahl an.

Deželni glavar:

Sedaj volijo gospodje zastopniki mest in trgov, in kupčijske in obrtne zbornice.

Prosim gospode poslance, da oddajo glasovnice za volitev deželnega odbornika v tem redu, kakor pokličem imena. (Sklicuje imena poslancev iz vrste mest, trgov, kupčijske in obrtne zbornice. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie der Städte, Märkte und der Handels- und der Gewerbekammer auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kurzer Pause.)

Oddanih je bilo 10 glasovnic. 9 glasov je dobil gospod poslanec Murnik in 1 glas gospod poslanec dr. Tavčar. Izvoljen je torej gospod poslanec Murnik, in vprašam ga, ali sprejme volitev?

Poslanec ces. svétnik Murnik:

Jaz sprejmem volitev.

Deželni glavar:

Sedaj prosim še voliti deželno-odborniškega namestnika iz te skupine.

(Sklicuje imena poslancev iz vrste mest, trgov, kupčijske in obrtne zbornice. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie der Städte, Märkte und der Handels- und Gewerbekammer auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kürzer Pause.)

Oddanih je bilo 10 glasovnic. 9 glasov je dobil gospod poslanec Kersnik, 1 glasovnica pa je bila prazna. Izvoljen je torej gospod poslanec Kersnik in vprašam ga, ali sprejme volitev?

Poslanec Kersnik:

Sprejmem volitev.

Deželni glavar:

Sedaj pride na vrsto volitev deželnega odbornika iz skupine kmetskih občin.

Prosim gospode poslance, da oddajo glasovnice. (Sklicuje imena poslancev iz vrste kmetskih občin. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie der Landgemeinden auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kürzer Pause.)

Oddanih je bilo 16 glasovnic in dobil je gospod poslanec Povše 15 in gospod poslanec Žitnik 1 glas. Izvoljen je torej gospod poslanec Povše in vprašam ga, ali sprejme volitev?

Poslanec Povše:

Sprejmem.

Deželni glavar:

Sedaj prosim oddati glasovnice za volitev deželno-odborniškega namestnika.

(Sklicuje imena poslancev iz vrste kmetskih občin. — Ruft die Namen der Abgeordneten aus der Curie der Landgemeinden auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kürzer Pause.)

Oddanih je bilo 16 glasovnic, in sicer se jih glasi 15 na gospoda poslanca dr. Žitnika in ena na gospoda poslanca Kalana. Gospod dr. Žitnik je torej izvoljen in vprašam ga, če sprejme volitev.

Poslanec dr. Žitnik:

Sprejmem.

Deželni glavar:

Voliti je še deželni odbornik iz celega zbora. Prosim oddati glasovnice v tej vrsti, kakor bom klical imena gospodov poslancev.

(Sklicuje imena poslancev iz celega zbora. — Ruft die Namen sämtlicher Abgeordneten auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kürzer Pause.)

Oddanih je bilo 35 glasovnic. 19 glasovnic je dobil gospod poslanec dr. Tavčar. (Poslanec Hribar: — Abgeordneter Hribar: „Dobro, dobro!“) 15 glasov pa gospod poslanec dr. Papež, in ena glasovnica je bila prazna. Izvoljen je torej z absolutno večino gospod poslanec dr. Tavčar (Živijo-klici na galeriji. — Zivio-Rufe auf der Gallerie.) — in vprašam ga, če sprejme odborništvó?

Poslanec dr. Tavčar:

Sprejmem.

Deželni glavar:

Končno se ima še voliti namestnik iz cele zbornice.

Prosim gospode poslance, da oddajo glasovnice.

(Sklicuje imena poslancev iz celega zbora. — Ruft die Namen sämtlicher Abgeordneten auf.)

(Po kratkem odmoru. — Nach kürzer Pause.)

Oddanih je bilo 35 glasovnic. 19 se jih glasi na gospoda poslanca dr. Majarona, 15 na gospoda poslanca dr. Papeža in ena glasovnica je bila prazna. Izvoljen je torej gospod poslanec dr. Majaron in vprašam ga, ali sprejme volitev.

Poslanec dr. Majaron:

Sprejmem.

Deželni glavar:

Gospod poslanec ekscelenca baron Schwegel se je oglasil k besedi.

Abgeordneter Excellenz Freiherr v. Schwegel:

Hohes Haus! Ich habe mir das Wort erbeten, um im Namen meiner Partei unserem sehr verehrten Collegen, Herrn Dr. Papež, welcher die Pflichten des ihm vor 6 Jahren übertragenen Mandates eines Landesauschussbeisitzers mit Aufopferung erfüllt hat, unseren aufrichtigen Dank auszusprechen. (Pohvala. — Beifall.)

Deželni glavar:

Gospod poslanec dr. Papež ima besedo.

Poslanec dr. Papež:

Zahvaljujem se za to priznanje in obljubim, da bom kot deželni poslanec ravno tako rad in objektivno se udeleževal vseh vprašanj v tej zbornici.

Deželni glavar:

Prihodnja seja bo v torek, dne 4. februarija ob 10. uri dopoldne.

Na dnevni red pridejo sledeče točke:

(Dnevni red glej prihodnjo sejo. — Tagesordnung siehe nächste Sitzung.)

Naznanjam, da ima stavbni odsek sejo danes popoldne ob 5. uri in ravnotako jutri ob 5. uri popoldne, v deželni hiši; finančni odsek bo zboroval jutri ob 1/2 10. uri dopoldne v deželni hiši in upravni odsek v ponedeljek ob 3. uri popoldne, tudi v deželni hiši.

Sklepam sejo.

Konec seje ob 1. uri 50 minut popoldne. — Schluss der Sitzung um 1 Uhr 50 Minuten Nachmittag.

